
JAARVERSLAGGEVING **2019**

Vereniging tot het verstrekken van Christelijk Onderwijs op
Gereformeerde Grondslag

te ANDEL

Andel, 19 juni 2020

INHOUDSOPGAVE

BESTUURSVERSLAG	1
JAARREKENING	28
BALANS PER 31 DECEMBER 2019	29
GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	29
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019	30
BESTEMMING VAN HET RESULTAAT	30
KASTROOMOVERZICHT OVER 2019	31
GRONDSLAGEN	32
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS	35
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN	38
OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN	41
WNT	42
OVERIGE GEGEVENS	
NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN	44
CONTROLEVERKLARING	46
BIJLAGEN	52
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019 VAN DE DS.G.VOETIUSCHOOL	53
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019 VAN DE VERENIGING	54

ONDERTEKENING

Naam

Handtekening

.....

.....

.....

.....

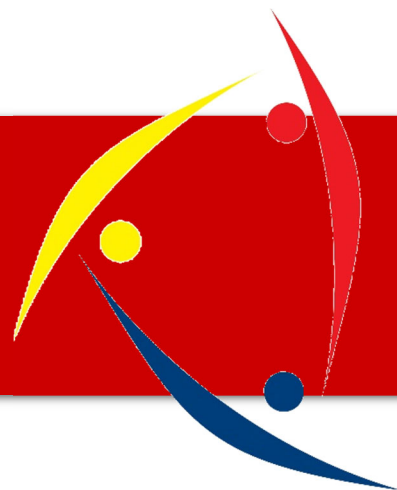
.....

.....

.....

.....

Ds. G. Voetiusschool

Bestuursverslag 2019

Voorwoord

Met veel genoegen presenteren wij u het bestuursverslag over het jaar 2019 van de Ds. G. Voetiuschool.

In dit bestuursverslag willen we alle belanghebbenden en belangstellenden, vooral de ouders van de kinderen op school, met wie we samen de kinderen opvoeden en toerusten, informeren over datgene wat de school het afgelopen jaar heeft gedaan.

In een bestuursverslag kan dat natuurlijk niet op het niveau van uw kind, daar zijn bijvoorbeeld de contactavonden of luistergesprekken voor. Maar u zal er in hoofdlijnen aantreffen wat we konden betekenen voor de kinderen die aan onze zorgen zijn toevertrouwd. Daarnaast geeft dit verslag een inzicht in de meer zakelijke, financiële kant van de school.

Ook in 2019 zijn de ontwikkelingen op het onderwijsgebied doorgegaan. We merken dat er landelijk steeds meer aandacht komt voor toerusting en vorming van kinderen. Dat is aan de ene kant gunstig, omdat onze scholen meer zijn dan een 'leerfabriek'. Wij proberen onze kinderen te vormen naar Gods Woord. Aan de andere kant geeft dat ook spanning als een vooral seculiere neoliberale overheid steeds meer en meer invloed wil hebben op de inhoud van het onderwijs.

Naast het vormen en toerusten van de kinderen moeten we natuurlijk ook steeds het kernpunt van ons onderwijs aandacht blijven geven, namelijk het onderwijzen van de kinderen. Niet alleen in het rekenen of de taal, maar ook bij de zaakvakken.

Het allerbelangrijkste onderwijs is echter het onderwijs in Gods Woord. Dat dit onderwijs ook in het jaar 2019 gegeven mocht worden, is genade. Wij hoeven gelukkig niet voor de vrucht op dat werk te zorgen, daar zorgt de Heere zelf voor!

We willen allen die het afgelopen jaar betrokken waren bij de school, mede namens het toezichthoudend bestuur, heel hartelijk bedanken voor de getoonde inzet.

Algemeen directeur,

Schooldirecteur,

B.W. de Leeuw

W.H. Heenck

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	3
1. Inleiding	4
2. School en Bestuur	5
2.1. Schoolgegevens	5
2.2. Bestuursstructuur	5
2.3. Bovenschools management	6
2.4 Ontwikkeling aantal leerlingen	7
3. Verantwoording Toezichthouders	9
Bestuur	9
Code goed bestuur	9
Algemeen toezicht	9
Specifiek toezicht	10
Bestuursevaluatie	10
Toegankelijkheid en toelatingsbeleid	10
Besluit	10
4. Verantwoording Adviesraad	11
5. Beleid van de school	12
5.1 Missie en visie	12
5.2 Identiteit	12
5.3 Beleidsuitgangspunten	12
5.4 Kwaliteitszorg	13
5.5 Realisatie doelen en vooruitblik	13
5.5.1 Identiteit	13
5.5.2 Onderwijs	14
5.5.3 Personeel en organisatie	16
5.5.4 Communicatie	17
5.5.5 Huisvesting	18
5.6 Maatschappelijke thema's	18
6. Financieel beleid	20
6.2. Realisatie doelen	22
6.3. Prestatiebox en werkdruk gelden	23
6.4. Treasurymanagement	24
6.5. Continuïteitsparagraaf	24

1. Inleiding

In dit bestuursverslag wordt aandacht besteed aan de financiële activiteiten van de Vereniging tot het Verstreken van Christelijk Onderwijs op Gereformeerde Grondslag te Woudrichem in het jaar 2019. De valuta in dit bestuursverslag is de Euro. De jaarrekening 2019 is opgesteld door de VGS te Ridderkerk. Deze jaarrekening is gecontroleerd door het accountantskantoor Van Ree Accountants. Onder het bevoegd gezag van genoemde Vereniging, bevoegd gezag nr. 41825, valt de Ds. G. Voetiuschool.

Dit bestuursverslag geeft inzicht aan alle belanghebbenden bij de school over de in 2019 behaalde resultaten in relatie tot de gestelde doelen. Er wordt weergegeven welke doelen gehaald zijn en welke soms niet gehaald zijn en waarom. Ook wordt een korte vooruitblik gegeven naar het jaar 2020.

Het bestuursverslag is opgedeeld in een aantal hoofdstukken. Hoofdstuk 2 gaat over de school- en bestuursgegevens. Hoofdstuk 3 en 4 geven de verantwoording weer van het toezichthoudend bestuur respectievelijk de adviesraad. In hoofdstuk 5 gaat het uitvoerend bestuur in op het gerealiseerde beleid van de school op de gebieden identiteit, onderwijs, personeel en organisatie, communicatie en huisvesting. Omdat bij het bestuursverslag de jaarrekening gepresenteerd wordt, wordt aan het financiële beleid een apart hoofdstuk gewijd. Het financiële beleid is beschreven in hoofdstuk 6, vergezeld van een analyse van de jaarrekening en een analyse van mogelijke risico's. In dit hoofdstuk is ook de continuïteitsparagraaf opgenomen, met de gegevens die de Minister verplicht stelt als het gaat om de continuïteit van de school.

2. School en Bestuur

2.1. Schoolgegevens

Naam school	: Ds. G. Voetiuschool
Brinnummer	: 04CN
Administratienummer	: 41825
Juridische structuur	: de rechtspersoonlijkheid van het bevoegd gezag is een verenigingsvorm
Inschrijving KvK	: 18090843, KvK ZWN

2.2. Bestuursstructuur

Het toezichthoudend bestuur (TB) van de vereniging is ultimo 2019:

Voorzitter:	J.D. van Vugt
Vice Voorzitter:	B.D. Hagoort
1 ^e Secretaris:	A. Verwijs
2 ^e Secretaris:	C. van Helden
Penningmeester:	G. van Mourik
Algemeen Adjunct:	M.A. Geleijnse
Overige bestuursleden:	C. Lankhaar M. Kerkhoff H.A.J. van der Ven

De volgende veranderingen hebben in 2019 plaatsgevonden binnen het TB:

- Beëindigd lidmaatschap:
G. Nieuwkoop 14 februari 2019
- Nieuw lidmaatschap:
C. van Helden 6 mei 2019
- Verandering bestuursfuncties
M. Kerkhoff, 2^e secretaris – geen functie 17 oktober 2019
C. van Helden, 2^e secretaris 17 oktober 2019

Vanuit het TB is om identiteitsredenen een personeelscommissie gevormd. Deze commissie bereidt de benoemingen van het personeel voor nadat het uitvoerend bestuur een voordracht heeft gedaan.

De school wordt geleid door een gemandateerd uitvoerend bestuur, c.q. directie, deze is ultimo 2019:

Algemeen directeur:	ir. B.W. de Leeuw
Schooldirecteur:	W.H. Heenck

Er zijn in 2019 geen veranderingen opgetreden in het uitvoerend bestuur.

Aan de school is een adviesraad verbonden. In 2018 heeft meer dan 2/3 deel van de ouders opnieuw ingestemd met het hebben van een adviesraad in plaats van een volledige medezeggenschapsraad. In de adviesraad hebben 2 ouders en 2 personeelsleden zitting. Het verslag van de adviesraad vindt u in hoofdstuk 4.

De school is voor passend onderwijs aangesloten bij het Reformatorisch Samenwerkingsverband Passend Onderwijs voor primair onderwijs: Berséba. Via de directie overleggen van Berséba heeft de school invloed op het beleid van Berséba in de regio. In 2019 is voor Berséba het schoolondersteuningsprofiel vernieuwd. Er zijn geen verdere ontwikkelingen bij Berséba te melden.

2.3. Bovenschools management

Het bestuur van onze Vereniging is – met nog zes andere schoolbesturen - aangesloten bij het *Coöperatief Verband van Christelijke Scholen op Gereformeerde Grondslag regio Zuid-West Nederland W.A.* De coöperatie is in 2006 opgericht om bovenschools management te verzorgen bij de aangesloten leden. De directeur van de coöperatie functioneert als algemeen directeur en uitvoerend bestuurder op de 7 aangesloten scholen.

Vanuit het toezichthoudend bestuur zijn twee leden afgevaardigd naar het coöperatiebestuur en één lid naar de Algemene Ledenvergadering van de coöperatie. Het coöperatiebestuur is werkgever van de algemeen directeur. Het toezichthoudend bestuur heeft directe (maar wel gedeelde) zeggenschap over het takenpakket en het functioneren van de algemeen directeur. De algemeen directeur is integraal eindverantwoordelijk voor de school. Ook houdt hij zich bezig met nieuwe ontwikkelingen die op de scholen afkomen.

De vertegenwoordigers van het toezichthoudend bestuur richting de coöperatie zijn:

Algemene Ledenvergadering: roulerend
Coöperatiebestuur: J.D. van Vugt
C. Lankhaar

De kosten van de coöperatie worden omgeslagen over de leden van de coöperatie (de schoolbesturen). Dit gebeurt op grond van een vaste voet en een bedrag per leerling. Het resultaat van de coöperatie over het jaar gezien is altijd nihil.

Het is de verwachting dat de coöperatie per 1 augustus 2020 wordt uitgebreid met de Koningin Julianaschool te St. Philipsland. Dit is de achtste school die aangesloten is bij de coöperatie.

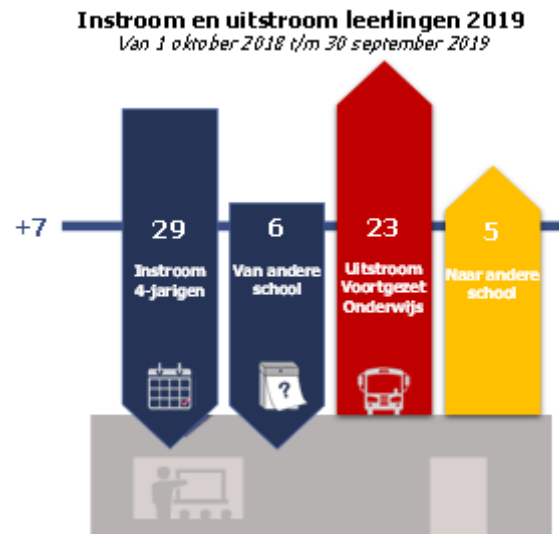
TOEZICHTHOUDEND BESTUUR		
Naam	Nevenfunctie(s)	B/O*
J.D. van Vugt <i>1e voorzitter</i>	- Hoofd coördinator zorgsector - Voorzitter Coöperatie - Voorzitter GBS Comité Aalburg - Voorzitter mannenvereniging - Hoofdbestuur landelijke mannenbond	B O O O O
B.D. Hagoort <i>2e voorzitter</i>	- Registeraccountant - Kerkenraadslid - Penningmeester vervoerstichting Eben-Haëzer - Penningmeester Chr. Ond. West-Bommelerwaard	B O O O
A. Verwijs <i>1e secretaris</i>	- Kwaliteitsbeheerder - Secretaris landelijke stichting t.b.v. S.G.B. - Eindredacteur 'In het spoor'	B O O
<i>C. van Helden</i> <i>2^e secretaris</i>	- Werkvoorbereider metaaltechniek - Kerkorganist	B O
G. van Mourik <i>1^e penningmeester</i>	- Projectleider bouwkundig tekenaar - Algemeen adjunct Bijbelstudievereniging	B O
M.A. Geleijnse <i>Algemeen adjunct</i>	- Trappenmaker (commerciële functie) - Kerkorganist	B O
C. Lankhaar	- Leerkracht PO - Coöperatiebestuurslid	B O
M. Kerkhoff	- ZPP Bedrijfsdeuren - Lid GBS comité	B O
H.A.J. van der Ven	- Spoed Eisende Hulp arts - Lid plenaire visitatiecommissie	B O

UITVOEREND BESTUUR		
Naam	Nevenfunctie(s)	B/O*
B.W. de Leeuw <i>Voorzitter</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Vicevoorzitter raad van Toezicht RefSVO - Vertrouwenspersoon Ds. Joannes Beukelmanschool en Ds. Petrus van der Veldenschool - Voorzitter Landelijk Directieberaad - Lid Regionale Commissie Zeeland van Berséba - Bestuurslid Stichting Meer personeel in het Primair en Voortgezet Onderwijs - Lid 4 mei comité Alblasserdam 	O O O O O
W.H. Heenck <i>Schooldirecteur</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Kerkenraadslid - Secretaris Landelijk Directieberaad 	O O

- * Bezoldigd (B)
- * Onbezoldigd (O)

2.4 Ontwikkeling aantal leerlingen

Hierbij is het leerlingaantal weergegeven vanaf 2015 tot en met de prognose 2024. Dit overzicht is afkomstig uit de begroting 2020 en geeft het leerlingenvoerloop goed weer. Het leerlingenaantal daalt. Het leerlingaantal was op de teldatum (1-10-2019): 238. De schoolweging is in 2019 vastgesteld op 31,1. Voor de nabije toekomst wordt een daling voorzien van ons leerlingenbestand.

Kerkelijke achtergrond van leerlingen

Peildatum 1 oktober 2019

In 2019 vertrokken onze leerlingen naar de volgende vormen van Voortgezet Onderwijs

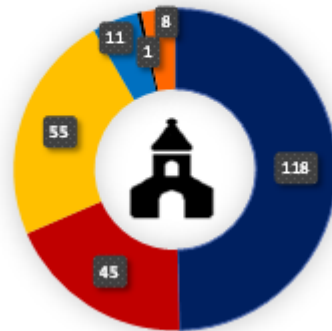
HAVO/VWO

VMBO TL/HAVO

VMBO KL

VMBO BL

■ GG ■ GGIN ■ HHK ■ (vrije) OGGIN ■ PKN ■ Thuislezend

Uit welke woonplaats/gemeente komen de leerlingen?

Peildatum 1 oktober 2019

3. Verantwoording Toezichthouders

Bestuur

Het toezichthoudend bestuur (TB) heeft in 2019 zevenmaal vergaderd. De samenstelling van het TB is licht gewijzigd. In de vacature ontstaan door het tussentijds aftreden van de heer G. Nieuwkoop, is de heer C. van Helden gekozen. Hij heeft zijn benoeming aanvaard.

Het TB is onbezoldigd en werkt op vrijwillige basis. Het TB heeft een voorzitter, secretaris en penningmeester benoemd. Als (gedeelte) werkgever van het uitvoerend bestuur is er in het afgelopen jaar op toegezien dat het uitvoerend bestuur niet hoger is bezoldigd dan in de WNT is weergegeven.

Code goed bestuur

Het TB heeft in 2017 de nieuwe Code Goed Bestuur van de PO-raad overgenomen. Daarin zijn volgens de mogelijkheid die artikel 3 geeft, een aantal veranderingen aangebracht:

- In de Opdracht van de school is als eerste toegevoegd: *Ieder kind wordt onderwezen in Gods Woord en de daarop gegronde belijdenisgeschriften om te bereiken dat kinderen hun taak en opdracht in kerk, gezin en samenleving kunnen vervullen naar de eis van Gods Woord;*
- Het maximaal aantal termijnen voor toezichthouders is geschrapt;
- Er is overleg met toezichthouders over nevenfuncties van het bestuur i.p.v. instemming;
- De evaluatie van het toezichthoudend bestuur is eens per twee jaar i.p.v. eens per jaar.

De bovenstaande veranderingen zijn aangebracht in verband met de grootte van de school. Het schrappen van de instemming voor nevenfuncties heeft onder andere betrekking op bestuursleden die een ambt (gaan) bekleden.

De belangrijkste betrokkenen bij de school zijn de ouders. Zij worden door het uitvoerend bestuur c.q. de directie op de hoogte gehouden van het reilen en zeilen in de school. Het TB communiceert vooral via de ledenvergadering/ouderavond, via een bijdrage in elke schoolkrant en via dit bestuursverslag.

Algemeen toezicht

Het TB houdt toezicht op het functioneren van het bestuur. Dit doet zij vooral door het vaststellen van meerjarige richtinggevende (strategische) uitspraken, die leiden tot bestuurlijke interpretatie in de vier beleidsplannen van de school. In 2019 zijn het Schoolplan en het Beleidsplan Personeel en Organisatie vernieuwd en voor de komende vier jaren door het TB goedgekeurd.

De uitvoering van de plannen wordt door het uitvoerend bestuur vastgelegd in twee bestuursrapportages (buraps), een over het eerst halfjaar en een over het tweede halfjaar. Daarin verantwoordt het bestuur zich naar de toezichthouders. Uit de buraps zijn geen buitengewone risico's naar voren gekomen en ook uit andere externe bronnen blijken geen extra risico's. Er heeft het afgelopen jaar geen bezoek van de Inspectie van het Onderwijs plaatsgevonden.

Naast de interne en externe informatie die het TB tot zich neemt, heeft het TB ook schoolbezoeken afgelegd. Iedere maand bezoeken twee toezichthouders gezamenlijk twee klassen. Langs deze weg toetst het TB of de identiteit van de school voldoende gestalte krijgt in de lessen en of de informatie van het bestuur consistent is met die van de medewerkers. Vanuit deze bezoeken is geconstateerd dat de identiteit voldoende doorwerkt in de lessen en dat het bestuur een getrouwe weergave heeft gegeven van de ontwikkelingen binnen de school.

Daarnaast is in het afgelopen jaar de begroting 2020 goedgekeurd, evenals de jaarrekening 2019 inclusief het bestuursverslag. Daarbij is specifiek de rechtmatigheid en doelmatigheid vastgesteld, met in achtname van de informatie uit het accountantsrapport. De accountant is in oktober 2019 opnieuw voor een jaar benoemd door het toezichthoudend bestuur. Voor zover mogelijk is nagegaan of wettelijke veranderingen in de school zijn geïmplementeerd.

Specifiek toezicht

Het Toezichthoudend heeft in haar vergaderingen met (een afvaardiging van) het uitvoerend bestuur diverse malen als klankbord gefunctioneerd. Daarbij is ondersteuning gegeven aan het uitvoerend bestuur en zijn beleidsadviezen meegegeven.

Als werkgever van de schooldirecteur is samen met de algemeen directeur een beoordelingsgesprek gehouden. Daaruit kwamen geen bijzonderheden.

Alle informatie overziende concludeert het TB over 2019 dat het uitvoerende bestuur zich houdt aan de richting die aangegeven is door de toezichthouders in de Bestuurlijke Beleidsdocumenten en dat de baten daartoe rechtmatig zijn verworven en de lasten rechtmatig en doelmatig zijn besteed.

Bestuursevaluatie

Het TB heeft in 2018 een evaluatie gehouden met het uitvoerend bestuur en binnen het toezichthoudend bestuur. De uitkomsten ervan zijn weergegeven in het jaarverslag over 2018. In 2020 is een volgende evaluatie gepland.

Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

De school heeft een gesloten toelatingsbeleid. Dat betekent dat alleen die ouders hun kind aan mogen melden op school en alleen die vaders lid van de schoolvereniging kunnen worden die de grondslag van de school van harte onderschrijven en naleven.

Ouders die hun eerste kind aanmelden bij de school, ontvangen een bezoek van de schooldirecteur. Na gedaan verslag van dit bezoek aan het TB besluit het TB over de aanmelding. Ouders van een nieuw gezin ondertekenen daarna de identiteitsdocumenten. In 2019 zijn 15 gezinnen toegelaten tot de school.

Besluit

Opnieuw heeft het onderwijs een jaar lang doorgang mogen vinden en hebben onze kinderen onderwijs mogen ontvangen met de Bijbel als uitgangspunt. Het is een groot goed dat dit nog mogelijk is in een seculier land als Nederland. Mocht de Heere het gegeven Bijbelonderwijs zegenen aan de harten van onze kinderen.

Namens het toezichthoudend bestuur,

Voorzitter,
J.D. van Vugt

Secretaris,
A. Verwijs

4. Verantwoording Adviesraad

In het jaar 2019 heeft de Adviesraad van de Ds. Gisbertus Voetiuschool te Andel aan de plicht voldaan adviezen te geven aan het Bestuurlijk Directie Overleg (BDO) en het toezichthoudende bestuur. In dit jaarverslag wordt een samenvatting gegeven van de activiteiten die de Adviesraad gedurende het kalenderjaar 2019 heeft uitgevoerd.

Gegevens leden Adviesraad

In de Adviesraad behoren minimaal twee ouders en twee personeelsleden te participeren. Namens de oudergeleding hebben de heren C. van Helden, K.J. den Hertog en A. van der Ven deel uitgemaakt van de Adviesraad. Als gevolg van toetreding tot het Toezichthoudend Bestuur heeft dhr. C. van Helden zich niet meer herkiesbaar gesteld.

Namens de personeelsgeleding zijn de dames J.M.A. van de Geer en A.A. Nijland lid geweest van de Adviesraad.

Bijeenkomsten Adviesraad

In 2019 zijn drie vergaderingen belegd. De betreffende data hiervan waren 25 juni, 15 oktober en 17 december.

Uitgebrachte adviezen

In het jaar 2019 zijn door de Adviesraad acht adviezen uitgebracht op de stukken die door het Bestuurlijk Directie Overleg werden ingediend. Deze hadden betrekking op de beleidsagenda, het formatieplan, het schoolplan, het ondersteuningsprofiel, het mediabeleid, het beleidsplan Personeel en Organisatie, de bestuursrapportage van het eerste halfjaar van 2019 en de begroting. Er is één ongevraagd advies uitgebracht. Deze had betrekking op de contacten van de Reformatorische Oudervereniging met de school.

Afsluiting

Dit jaarverslag van de Adviesraad is akkoord bevonden door alle leden van de Adviesraad.

Voorzitter
K.J. den Hertog

Secretaris
J.M.A. van de Geer

5. Beleid van de school

5.1 Missie en visie

De Vereniging is opgericht voor onbepaalde tijd bij notariële akte en stelt zich ten doel: het verstrekken van reformatorisch onderwijs overeenkomstig de hierna genoemde grondslag.

Onze missie is een schoolorganisatie te zijn waarin (ook op de langere termijn) onderwijs wordt gegeven op een dusdanige manier dat onze identiteit doorwerkt en gezien wordt in het gegeven onderwijs en waarin onze kinderen vanuit deze identiteit optimaal worden voorbereid voor het werken en leven in een sterk geseclariseerde samenleving.

Onze school draagt er zorg voor, de haar toevertrouwde kinderen in overeenstemming met Gods Woord en de daarop gegronde belijdenisgeschriften te leiden, te vormen en hulp te verlenen en legt mede de grondslag voor het volgen van aansluitend voortgezet onderwijs. Zij hoopt hiermee te bereiken dat de kinderen hun taak en opdracht in kerk, gezin en maatschappelijke samenleving zoeken te vervullen naar de eis van Gods Woord.

De school heeft een gesloten toelatingsbeleid, alleen kinderen van ouders die de grondslag ondertekenen, worden toegelaten.

Het motto van de begroting 2019 was: Gefundeerd, betrokken en naar vermogen. Een motto wat we de achterliggende, maar ook de komende jaren willen voeren. Ontwikkelingen waarover nagedacht wordt, die in gang gezet worden en die afgerond worden, worden voortdurend getoetst aan deze drie kernwoorden. Is het gefundeerd (we doen iets niet zomaar en willen ook weten of het in lijn is met onze identiteit), verhoogt het de betrokkenheid (van ouders, kinderen, personeelsleden) en naar vermogen (draagt het bij aan het erkennen van verschillen tussen kinderen, personeelsleden en gezinnen)? Het is meer een manier van werken, dan een meetbare doelstelling. Tegelijkertijd kunnen we melden dat we eind 2019 gestart zijn met het opzetten van een zogenaamde klusklas. Deze zal in het voorjaar van 2020 starten. Verder is begonnen aan een traject waarbij in eerste instantie leerkrachten, maar later ook de leerlingen meer verantwoordelijkheid en eigenaarschap krijgen. Ontwikkelingen waarbij we grotere betrokkenheid willen realiseren en meer willen aansluiten bij de verschillende vermogens van leerlingen en personeelsleden.

5.2 Identiteit

Het onderwijs op onze school is gegrond op de Bijbel en de Drie formulieren van Enigheid. Vandaaruit leren we de kinderen in deze wereld te staan.

Dat betekent dat we niet alleen elke dag minimaal een half uur inruimen voor godsdienstonderwijs (Bijbelverhaal, leren van psalmen en vragen en antwoorden uit de Catechismus), maar dat we heel ons onderwijzen en opvoeden funderen op de Bijbelse waarden en normen, waardoor die waarden en normen worden overgedragen op de kinderen.

5.3 Beleidsuitgangspunten

Ons uitgangspunt is dat onderwijs en opvoeding onlosmakelijk aan elkaar verbonden zijn. Ons onderwijs sluit aan op en ligt in het verlengde van de opvoeding in het gezin. Voor ons is de driehoek *gezin – kerk – school* erg belangrijk. Als school rusten we onze leerlingen toe voor de toekomstige deelname aan de samenleving vanuit het perspectief dat de mens geschapen is om tot Gods eer te leven.

In ons onderwijs heeft de leerkracht een centrale rol. Hij of zij dient identificatiefiguur te zijn, draagt kennis over en begeleidt leerlingen bij het proces van het zich eigen maken van kennis en kunde. Hij of zij heeft daartoe zowel pedagogische als didactische kwaliteiten.

We vinden het belangrijk dat leerlingen leren samenwerken en dat elke leerling op zijn eigen niveau kan functioneren en presteren. We zijn het als reformatorische school aan onze grondslag verplicht kwalitatief goed onderwijs te bieden. Dit wordt niet alleen gemeten naar resultaten, maar ook naar het welbevinden van de leerlingen.

5.4 Kwaliteitszorg

De school heeft een werkend kwaliteitssysteem. Vanuit de richtinggevende uitspraken van de toezichthouders zijn er door het bestuur specifieke bepalingen opgesteld. Van daar uit zijn voor de niet onderwijsgebieden prestatie indicatoren benoemd. Op onderwijsgebied wordt gewerkt met het programma *Mijnschoolplan.nl* en de daaraan verbonden WMK-lijsten. Dit is terug te vinden in de bestuurlijke beleidsdocumenten (strategisch niveau) en de beleidsplannen (Schoolplan, Beleidsplan Personeel en Organisatie, Financieel Beleidsplan en Huisvestingsbeleidsplan). Op alle gebieden worden gerapporteerd door middel van twee bestuursrapportages per jaar. De eerste bestuursrapportage legt de nadruk op onderwijs, de tweede meer op de bedrijfskundige kant van de school. In de paragraaf 5.5 en 6.2. wordt gerapporteerd over de gestelde doelen in de genoemde beleidsplannen.

In 2019 is de school overgegaan van het onderwijskundig kwaliteitssysteem *Integraal* naar *WMK*. Ook is in 2019 het beleidsplan Personeel en Organisatie vernieuwd. Voor de komende jaren staat er geen structuurwijziging van de kwaliteitszorg op het programma.

5.5 Realisatie doelen en vooruitblik

Om u inzicht te geven in de werkzaamheden van de school in het jaar 2019 is voor de beleidsonderdelen identiteit, onderwijs, personeel en organisatie, communicatie en huisvesting hieronder kort weergegeven welke ontwikkelingen hebben plaatsgehad en in hoeverre de gestelde doelen gehaald zijn. De doelen zijn vanuit het strategisch beleid door het bestuur vertaald in vier beleidsplannen, het schoolplan, het beleidsplan personeel en organisatie, het huisvestingsplan en het financieel beleidsplan. Naast deze verantwoording aan de achterban wordt tweemaal per jaar verantwoording afgelegd aan het toezichthoudend bestuur via een bestuursrapportage (burap). De financiële ontwikkelingen zijn beschreven in paragraaf 6.3. Voor de plannen in 2020 en verder verwijzen we u naar de Meerjarenbegroting 2020.

5.5.1 Identiteit

Verantwoording van de volgende prestatie indicatoren, zoals die in het Schoolplan zijn opgenomen:

Ouders

Onze school onderscheidt zich in de regio met name op het gebied van de identiteit. Alle ouders ondertekenen bij aanmelding onze identiteitsverklaring waarin het specifieke van onze identiteit is vastgelegd. Wanneer voor het eerst een kind of kinderen worden aangemeld op school, wordt door de schooldirecteur een gesprek gevoerd. Dit gesprek vindt meestal thuis plaats. Tijdens dat gesprek wordt onder andere gesproken over de identiteit van de school en het gezin, zodat we wederzijds weten wat we van elkaar verwachten m.b.t. identiteit. Uit de oudertevredenheidsonderzoek van 2018 blijkt dat de ouders tevreden zijn over de identiteit van de school.

Lesinhoud

Dagelijks wordt minimaal een halfuur besteed aan godsdienstige vorming. In principe altijd aan het begin van de lesdag. Minimaal drie keer per week wordt er uit de Bijbel verteld. Op maandag wordt een psalmvers of een vraag uit de Heidelbergse Catechismus aangeleerd. Op vrijdag wordt vanaf groep 5 Namen en Feiten geleerd en getoetst. In de hogere groepen wordt enkele keren per schooljaar een Bijbelleesles gehouden waarbij de kinderen o.a. geleerd wordt om de kanttekeningen te gebruiken.

Omdat de identiteit ons onderscheidt van andere scholen, hechten we er grote waarde aan dat de identiteit ook doorwerkt in andere lessen die gegeven worden. Telkens wordt dan ook gezocht naar de verbinding tussen de lesstof en de identiteit. We verwachten van onze personeelsleden dat zij handelen vanuit de identiteit, zodat het uitdragen van de identiteit een vanzelfsprekendheid is.

Het zal duidelijk zijn dat dit bij vakgebieden zoals rekenen en verkeer minder zichtbaar is als bij zaakvakken. Toch kan ook bij rekenen gehandeld en gewerkt worden vanuit Bijbelse waarden en normen zoals respect, eerlijkheid e.d.

Personeel

Jaarlijks worden bij alle lesgevende personeelsleden lesbezoeken afgelegd. Onder andere om te bewaken dat het Bijbelse onderwijs in overeenstemming met de grondslag van de school gegeven wordt.

Het Toezichthoudend Bestuur woont eveneens jaarlijks bij elke leerkracht een Bijbelles bij. Door de directie wordt na het lesbezoek de bezochte les besproken met de leerkracht.

Wanneer er zorgen zijn m.b.t. identiteit vinden vervolgbesochten plaats en wordt het Toezichthoudend Bestuur door middel van de halfjaarlijkse bestuursrapportage geïnformeerd.

Met het personeel wordt, o.a. tijdens personeelsvergaderingen, regelmatig een onderwerp besproken dat direct betrekking heeft op identiteit. In 2019 is in het bijzonder over de volgende onderwerpen gesproken.

- Sociale veiligheid is bij uitstek een onderwerp waarin we voortdurend zoeken naar de verbinding met het handelen in lijn met de Bijbel. In 2019 is verder gegaan met het verbeteren van de sociale veiligheid en het kinderen leren om voor elkaar zorg te dragen.
- Daarnaast is verschillende keren gesproken over de focus die de komende jaren op ons onderwijs moet komen te liggen. Dit in aanloop naar de nieuwe schoolplanperiode 2019-2023. Daarbij hebben we vastgesteld dat het belangrijk is om extra aandacht te hebben voor de vormende aspecten van ons werk.
- Er is een nieuw Schoolondersteuningsprofiel vastgesteld waarin we o.a. het verlangen naar inclusief onderwijs hebben verwoord. We zijn van mening dat onze identiteit verplicht tot dit verlangen, hoewel we heel goed beseffen dat volledig inclusief een moeilijk te realiseren doel zal zijn.
- De verschillende inhouden van ons onderwijs zijn geëvalueerd, waarbij we vooral gezocht hebben op welke gebieden we de identiteitsaspecten kunnen versterken.

5.5.2 Onderwijs

Resultaten

Voor de vakgebieden rekenen, spelling, technisch lezen en begrijpend lezen zijn voor de methode-onafhankelijke tussentijdse toetsen in de meeste gevallen de streefdoelen (die door ons ruim boven het landelijk gemiddelde gelegd zijn) behaald. Voor rekenen lag het gemiddelde van de toetsen m.u.v. E5 op of boven de norm.

Voor begrijpend lezen lag het gemiddelde van de toetsen hoger dan de voorgaande jaren. Hier lijken de inspanningen van de achterliggende jaren resultaat op te leveren. Spelling gaat over het algemeen heel goed, evenals technisch lezen. Voor Engels worden nog geen methode-onafhankelijke toetsen afgenomen.

De Cito Eindtoets lag het afgelopen jaar opnieuw boven het landelijk gemiddelde, met een van score 540,5 (t.o.v. 535,7 als landelijk gemiddelde). Een score waar we blij mee zijn.

Verlengde leertijd en doorstroming

Het aantal kleuters dat een verlengde periode in de kleutergroep kreeg, was het achterliggende schooljaar 2,9%, ruim onder de maximumnorm van de Inspectie van 12%.

Het aantal doublures in de groepen 3 tot en met 8 bleef beperkt tot 1,1%. Dit mag maximaal 3% zijn. Een percentage waar we sinds 2006 (ruim) onder bleven.

Het percentage leerlingen in groep 8 dat op 1 oktober 12 jaar of ouder was, bleef beperkt tot 1,6%, waar een maximum van 5% is toegestaan. Dat onze leerlingen behoorlijk goed doorstromen door onze school is mede te danken aan de zorgvuldige wijze waarop we ondersteuning bieden aan leerlingen die het moeilijker vinden. Hieraan wordt binnen en buiten de groepen hard gewerkt door onze leerkrachten en ondersteuners.

Doorstroming in het voortgezet onderwijs

Van het percentage leerlingen dat aan het begin van het derde jaar van het VO op of boven het door de basisschool verwachte niveau presteert willen we dat dit minimaal 80% is. Het is vaak niet echt mogelijk om dit helder te krijgen. Met name niet als leerlingen, nadat ze ingestroomd zijn in het Voortgezet Onderwijs, een overstap maken naar een andere VO school. Dan krijgen we geen terugkoppeling meer. Ook krijgen we van enkele scholen geen terugkoppeling. Van de schoolverlaters van 2016 weten we dat het percentage dat op of boven het geadviseerde niveau presteert 60% is. We hebben het echter van 30% niet teruggekoppeld gekregen. Van de schoolverlaters van 2017 is de terugkoppeling vanuit het VO nog onvoldoende om een precies percentage te kunnen geven.

Kwaliteit en borging

In 2018 zijn de personeelstevredenheidsspeiling en de basisvragenlijst afgenomen. Het personeel waardeert het onderdeel onderwijsleerproces met een ruime voldoende. Het onderdeel planmatige ondersteuning (van de leerlingen) waarderen we eveneens met een ruime voldoende. We zijn over het algemeen ook tevreden met

behaalde resultaten op de hoofdvakken. Wel zien we tegenvallende resultaten als het gaat om het aanleren van het handelen naar Bijbelse waarden en normen. Daarom is voor de komende schooljaren voorgenomen hier het hoofdspeerpunt van te maken. We willen de leerlingen meer aanleren om eigen verantwoordelijkheid (ook voor hun gedrag) te dragen. Er is begonnen met een traject met het personeel. Dit zal de komende twee schooljaren voortgezet worden meer gericht op de dagelijks praktijk in de klas.

Jaarlijks krijgt elke leerkracht over het algemeen twee lesbezoeken door directie en IB'er. Dan wordt aan de hand van zogenaamde kijkwijzers bekeken of en in welke mate de leerkracht uitgaat van de pedagogische en didactische uitgangspunten van de school. Over het algemeen kan gesteld worden dat het team hard werkt aan het vormgeven van goed onderwijs binnen de gestelde kaders, uitgaande van de vastgestelde visie op het kind en onderwijs.

Daarnaast volgen de leerkrachten de kinderen in hun sociaal-emotionele ontwikkeling door observaties vast te leggen in het pedagogisch leerlingvolgsysteem Zien! De leerlingen van groep 5 t/m 8 vullen ook zelf vragenlijsten in dit systeem in. Dit instrument wordt vervolgens gebruikt om de kinderen en de groep als geheel te ondersteunen in hun ontwikkeling. Op deze wijze dragen we bij aan de vorming van de groep en de kinderen en zorgen we voor een goede sfeer in de groep.

Het gehele functioneren van de groep leerlingen en de behaalde resultaten worden door de leerkracht verantwoord aan de IB'er van de school tijdens de groepsbesprekingen. Dan wordt tevens de aanpak en handelingsplanning voor de komende periode besproken en vastgesteld. Deze werkwijze op zich zorgt ervoor dat we goed onderwijs kunnen bieden naar de eisen van deze tijd. Met ingang van 2020 wordt gewerkt met een nieuw format wat er voor zorgt dat niet meer alle details verantwoord worden en daarom minder arbeidsintensief is. We beogen hiermee tevens dat de leerkracht meer eigenaarschap ervaart en zelf de verantwoordelijkheid neemt en draagt voor het geheel van de groep.

Voor de komende jaren willen we vooral werken aan de mindere meetbare doelstellingen zoals eigen verantwoordelijkheid en wat daarmee samenhangt. Daarnaast is Engels en Begrijpend Lezen een blijvend speerpunt.

Onderwijs in ontwikkeling

Hieronder treft u een korte omschrijving aan van de onderwijsdoelen en vakgebieden waaraan in het jaar 2019 is gewerkt en de mate waarin we hierin gevorderd zijn.

Verbetering kwaliteit Engels

In de eerste helft van 2019 ontvingen de leerkrachten van het adviesbureau 'Exploring English' lesbezoeken met daaraan gekoppeld korte nabesprekingen, afgestemd op de individuele ontwikkeling van de leerkracht. Daarnaast worden in schooljaar 2018-2019 vier scholingsbijeenkomsten belegd die zorgen voor een verbetering van de eigen vaardigheid en een soepeler / creatiever omgaan met de methode.

Daarnaast is (samen met de Gomarus en een tweetal andere basisscholen) met behulp van een subsidie gewerkt aan het verbeteren van de overstap van de basisschool naar het Voortgezet onderwijs en maar ook het verhogen van de motivatie voor het vakgebied Engels. De resultaten houden in dat bijna alle kinderen hoog in het startniveau zijn geëindigd. Dat is het resultaat van ongeveer 4 maanden extra aandacht.

We gebruikten deze subsidie voor scholing / begeleiding van de groep 8 (en bovenbouw) leerkracht(en) en voor het aanschaffen van een goede bibliotheek met Engelse leesboekjes. Dit o.a. op advies van de Gomarus.

In het huidige schooljaar is elke leerkracht die drie dagen of meer een groep heeft verplicht om Engels als één van de ontwikkellijnen in zijn / haar POP op te nemen en verplicht gericht te oefenen met de eigen vaardigheid middels het digitale programma 'Holmwoods'. Dit betekent dat Engels wel belangrijk blijft, maar dat we volgend jaar de hoofddaccenten op andere gebieden leggen.

Leefklimaat en sociaal emotionele ontwikkeling

Het ingezette verbeterplan is enerzijds goed voor de ontwikkeling. Tegelijkertijd zien we de worsteling van leerkrachten. Het lijkt soms dat de gedragsproblematiek vooral toeneemt in plaats dat deze afneemt. Deels ontstaat dit ook door de gedachte dat ieder kind verplicht is om met iedereen te (willen) spelen. Daarover lopen de visies nog wat uiteen. Een deel van het team is ook van gedachte dat niet altijd iedereen met iedereen hoeft te spelen. Een kind moet ook een keuze hebben. Echter uitsluiten van leerlingen en pestgedrag dient wel goed aangepakt te worden.

Dit project heeft een vervolg gekregen door in het huidige schooljaar schoolbreed te gaan werken aan de verantwoordelijkheid van kinderen en eigenaarschap. We denken dat dit ook een verbetering van het leefklimaat met zich zal meebrengen.

Leerlijn en lessen kerkgeschiedenis

De leerlijn voor groep 1 t/m 5 bevat per leerjaar 20 lessen (vertellingen). De leerlijn bevindt zich momenteel in een afrondende fase. Er wordt nu nog gewerkt aan de uitwerking van te laatste te vertellen verhalen. Voor groep 6 t/m 8 wordt gebruik gemaakt van de methode 'Vertel het door'.

Kleuteronderwijs - Rekenonderwijs

De kleuterleerkrachten hebben cursussen gevolgd om het op spelenderwijs leren rekenen bij de kleuters eigen te maken vanuit de aangeschafte rekenkist. De leerkrachten zijn zeer tevreden over deze kist met materialen en bijbehorende cursus, zodat met een vervolgcursus er aan vastgekoppeld heeft.

Naast deze hoofdlijnen van ontwikkeling werd er gewerkt aan de volgende onderwerpen.

- De methode voor Vaderlandse Geschiedenis wordt herschreven (mede door onze leerkracht mw. J.J. Vervoorn). Groep 7 is afgelopen zomer in gebruik genomen en groep zal in 2020 gaan werken met de nieuwe methode. Daarnaast is intern voor onze school een leerlijn kerkgeschiedenis ontwikkeld. Deze leerlijn bevat voor elke groep vijf kerkgeschiedenisverhalen als aanvulling op 'Vertel het door'.
- Met ingang van het huidige schooljaar wordt tot en met groep 8 gewerkt met de methode Taalactief. We hebben nu een kwalitatief goede methode die goed aansluit bij onze bestaande manier van werken waarin differentiatie op een goede wijze mogelijk is.

Vooruitblik

Voor 2020 staat, zoals eerder genoemd de realisatie van een klusklas op het programma. Hierin werken kinderen aan hun leerdoelen op een praktische wijze. Denk hierbij aan kinderen die met hun 'hoofd' (cognitief) moeite hebben met schoolvakken, maar wel handig zijn met hun 'handen'. We willen hen o.a. leren om doorzettingsvermogen te ontwikkelen en op een praktische wijze te leren om 'begrijpend te lezen' door bijvoorbeeld een recept te lezen en vervolgens een gerecht te maken. We willen hiermee bereiken dat het welbevinden van deze leerlingen, die vaak ervaren dat het op school moeilijk is, verbetert.

In de tweede helft van 2020 is het de bedoeling om met het onderwerp hoogbegaafdheid aan de slag te gaan. Daarnaast zal zoals eerder reeds genoemd in de groepen gewerkt worden aan verantwoordelijkheid en eigenaarschap.

5.5.3 Personeel en organisatie

Leerkrachten

Het afgelopen kalenderjaar vonden opnieuw enkele personele mutaties plaats. De een vanwege het dichter bij de woonplaats gaan werken. Anderen gaan vanwege de geboorte van een kind minder werken. Van een collega werd het tijdelijk contract niet verlengd.

We blijven echter binnen de norm van 20% mutaties. De vacature die ontstond vanwege zwangerschapsverlof kon niet worden vervuld met een leerkracht. Daarom is in november besloten om met een groep minder verder te gaan. Dit betekent dat andere groepen groter werden. Ter ondersteuning van deze groepen kon wel een onderwijsassistent benoemd worden.

Één personeelslid was formeel nog onbevoegd voor lesgevende taken. Zij volgt de opleiding duaal en is zij bij het gereedkomen van dit bestuursverslag afgestudeerd en gediplomeerd zijn. Het blijft een grote zorg (ook voor de komende jaren) om aan voldoende gekwalificeerd personeel te komen.

Jaarlijks ontvangen personeelsleden minimaal twee lesbezoeken in het kader van de borging van kwaliteit en het houden van zicht op het functioneren van het personeel. Één van deze bezoeken wordt gevolgd door afwisselend een functionerings- of beoordelingsgesprek. Naar aanleiding van deze gesprekken kan worden geconstateerd dat het personeel over het algemeen tevreden is over het werk, de inhoud en organisatie van het onderwijs. Uiteraard leveren de gesprekken voor betreffend personeelslid, maar ook voor de schoolleiding aandachtspunten op.

Schoolleiding

De schoolleider is begin 2019 opnieuw als voor 4 jaar geregistreerd schoolleider (Register Directeur Onderwijs). Het belangrijkste aandachtspunt van de in 2018 afgenomen oudertevredenheidsspeiling betreft het werken aan de persoonlijke vorming en toerusting van de kinderen en het aanleren van vaardigheden om hun mening te

vormen en te verwoorden. Dit zal in het komende schooljaar opgepakt worden. Het algemene beeld is dat de ouders (zeer) tevreden zijn over de school.

Personeelsbeleid

Van elk personeelslid wordt verwacht dat hij of zij blijft werken aan de persoonlijke ontwikkeling. Er is voor gekozen om het initiatief en de verantwoordelijkheid bij het personeelslid zelf te laten liggen. Tijdens de functionerings- en beoordelingsgesprekken legt het personeel verantwoording af over de ondernomen activiteiten in het kader van de persoonlijke ontwikkeling.

Veiligheid, gezondheid, seksuele intimidatie, agressie en geweld

In 2017 is de risico-inventarisatie en -evaluatie afgenomen (RI&E). Zie voor de uitkomst hiervan het bestuursverslag over 2017. De afname van de RI&E staat voor 2021 opnieuw gepland.

Daarnaast zijn er geen signalen dat seksuele intimidatie, agressie en geweld binnen het team voor komen. Tussen leerlingen vinden wel eens ruzies plaats, maar deze worden m.b.v. het personeel weer opgelost.

In 2019 hebben de bedrijfshulpverleners hun jaarlijkse training weer gevolgd.

Ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid

Het ziekteverzuim was over 2019 opnieuw onder de 1%. Uitzonderlijk laag. Een percentage om blij mee te zijn. Hieruit is tevens af te leiden dat er geen sprake was van langdurige zieken of dreigende arbeidsongeschiktheid.

Inbreng personeel

In (vrijwel) alle personeelsvergaderingen werden onderwijsinhoudelijke onderwerpen besproken. Variërend van het bespreken van de visie van de school, het maken van keuzes t.a.v. nieuwe methodes tot het bespreken van pedagogische en didactische vaardigheden. Een deel van deze onderwerpen wordt overigens ook tijdens onderbouw- en bovenbouwvergaderingen besproken. De eerste helft van 2020 stond vooral in het teken van het vooruitblikken op de schoolplanperiode 2019-2023.

Uit de zelfevaluatievragenlijst en de personeels-tevredenheidspelling die intern zijn afgenomen in 2018, blijkt dat het personeel tevreden is met het personeelsbeleid dat gevoerd wordt. De arbeidsomstandigheden worden over het algemeen als goed ervaren. De werkdruk wordt, zoals reeds genoemd, als grootste risico op uitvallen van personeelsleden gezien. Inmiddels zijn er eerste maatregelen genomen om de werkdruk te verminderen door efficiënter te werken en in principe geen administratieve taken dubbel te doen. Ook zijn er besluiten genomen om minder vast te leggen. Daarnaast wordt er meer overgelaten aan de verantwoordelijkheid van de leerkracht (minder controle), zodat er meer vrijheid is om taken uit te voeren. Uiteraard binnen kaders.

Afhandeling klachten

In 2019 zijn er geen schriftelijke klachten bij het bestuur of de directie binnengekomen. In enkele gevallen werd klachten mondeling of per mail ingediend. Deze klachten konden in goed overleg behandeld en afgehandeld worden. Doorgaans binnen een week of in overleg met ouders soms iets later.

In 2019 heeft geen ontslaguitkering plaatsgevonden. Indien uitkering bij ontslag plaats zal vinden, wordt de rechtmatigheid van de uitkering getoetst aan de regels van het UWV en aan de onderwijs-gerelateerde wet- en regelgeving.

5.5.4 Communicatie

Er zijn vele belanghebbenden bij het werk op school. De belangrijkste daarvan zijn de ouders. Zij worden op de hoogte gehouden van het reilen en zeilen op school via verschillende communicatiemiddelen. Elk communicatiemiddel heeft een eigen niveau. Elk jaar is er op school een ledenvergadering. Hierin wordt vooral gecommuniceerd op beleidsniveau door bestuur en directie. Ook worden hier dit bestuursverslag en deze jaarrekening gepresenteerd. In de schoolgids wordt vooral ingegaan op de soort school die we zijn, op de kwaliteit van het onderwijs en op de organisatie van de school. In de schoolkrant en de nieuwsbrieven worden de ouders op de hoogte gebracht van de (dagelijkse) vorderingen van de groepen. Dit gebeurt ook tijdens de contactavonden.

Tenslotte worden er door de school nog thematische ouderavonden georganiseerd. Deze zijn vooral bedoeld om met de ouders na te denken over een Bijbels of opvoedkundig onderwerp en de doorwerking van de (Bijbelse) opvoeding in de praktijk van alledag, thuis en op school.

5.5.5 Huisvesting

Er is sprake van een fysiek veilige schoolomgeving. In 2017 is de 'Risico Inventarisatie en Evaluatie' (RIE) afgenomen conform de afgesproken cyclus. Hieruit kwamen geen speciale aandachtspunten wat de huisvesting of fysieke veiligheid betreft. De RI&E zal in 2021 opnieuw afgenomen worden.

De school is voldoende toegankelijk voor kinderen met een meervoudige lichamelijke beperking.

Er zijn geen specifieke problemen met het gebouw of terrein. In 2019 heeft een schoolpleinrenovatie plaatsgevonden en is een deel van het hekwerk en van de toegangspoorten vervangen. De schoolpleininrichting voorziet in een behoefte en heeft de benodigde veiligheidskeurmerken ontvangen. Het grote onderhoud wordt conform de meerjarenonderhoudsplanning uitgevoerd. Deze meerjarenonderhoudsplanning wordt jaarlijks bijgesteld en voorziet in het onderhoud van het gebouw en terrein voor de komende.

Het uitvoerende bestuur constateert dat er gewerkt wordt in een gebouw en met materialen die deugdelijk zijn voor het doel waarvoor het gebruikt wordt. Tegelijkertijd worden met enige regelmaat knelpunten ervaren m.b.t. huisvesting in het kader van het goed vormgeven van passend onderwijs. Ons schoolgebouw is geschikt voor klassikaal onderwijs (met differentiatie in instructie en verwerking), maar minder voor vormen van passend onderwijs waarbij het nodig is om met (kleinere) groepen van wisselende samenstelling te werken. Een behoefte die in de loop van de jaren wel meer aan het ontstaan is. Dat vraagt op termijn doordenking.

De directie bewaakt de kwaliteit van de nieuwe leveringen en is in goed overleg met de leverancier(s), zodat dit vertrouwen geeft in de oplossing.

Het personeel krijgt jaarlijks in september de gelegenheid om specifieke wensen t.a.v. de huisvesting aan te geven, zodat deze eventueel kunnen worden meegenomen bij het opstellen van de begroting voor het volgende jaar. Tussendoor kan met uiteraard terecht met vragen en aandachtspunten t.a.v. klein onderhoud.

Daarnaast heeft de conciërge op de school duidelijk toegevoegde waarde. Deze draagt bij aan het uitvoeren van het (preventieve) onderhoud en adviseert de directie op goede wijze m.b.t. huisvestingsonderwerpen en vraagstukken.

De installatiekeuring die vijfjaarlijks dient plaats te vinden, heeft in 2016 plaatsgevonden en toonde aan dat de installaties goed zijn. De installaties worden volgens de gangbare normen van onderhoud voorzien door erkende installateurs en gecertificeerde aannemers.

De school heeft in het verleden al geïnvesteerd in duurzaamheid, zo is de verlichting al verduurzaamd, zijn er zonnepanelen geïnstalleerd en is er een installatie geïnstalleerd die het gasverbruik flink heeft verminderd. Verdere verduurzaming vindt waarschijnlijk plaats rond een toekomstige renovatie.

5.6 Maatschappelijke thema's

Strategisch personeelsbeleid

Op dit moment ervaart de school extra druk door een tekort aan personeel. Voorlopig manifesteert dat zich vooral in de tijdelijke vervanging. De school heeft zelfs al een groep moeten krimpen in het schooljaar 2019/2020 wegens gebrek aan personeel. Het bestuur probeert de school aantrekkelijk te houden voor personeel door goede bestuurlijke en directionele ondersteuning. Daarnaast heeft een bestuurder zitting in het bestuur van de *Stichting meer personeel in het onderwijs* (www.endanbenjeleraar.nl). De school doet mee aan de meeloopdagen en het 'Uurtje voor de klas' die deze stichting organiseert om mensen te motiveren voor een baan in het onderwijs.

Werkdruk

Op onze school wordt in bepaalde perioden werkdruk ervaren. Het team heeft samen gesproken over de inzet van extra personeel in het kader van de werkdrukmiddelen. Ook zijn er in het verleden al een aantal maatregelen genomen, onder andere bijstellen van de frequentie van schoolkrant en rapport. De goede sfeer op school werkt eraan mee dat de werkdrukbeleving op dit moment niet heel hoog is.

Passend Onderwijs

We zijn tevreden over de aansluiting bij Berséba, het samenwerkingsverband Passend Onderwijs. In 2019 is het schoolondersteuningsprofiel gemaakt. Er is één kind verwezen naar het speciaal (basis)onderwijs. Over de jaren heen zien we dat de school steeds beter in staat is om kinderen een passende plaats op school te bieden en daarmee toeneemt in kennis en kunde in het omgaan van de diversiteit van kinderen. Aan de andere kant zien

we duidelijk dat de complexiteit van het gedrag steeds meer toeneemt, waardoor verwijzing ook in de toekomst nodig zal blijven.

De gelden die besteed worden aan de leerlingenzorg (gelden van Berséba en deel van de Lumpsum) worden jaarlijks aan Berséba verantwoord. We geven meer uit aan leerlingenzorg dan we binnenkrijgen. Met deze gelden wordt de IB en RT functie bekostigd en wordt de externe orthopedagoog betaald.

Onderwijsachterstanden

Onze school heeft geen specifiek onderwijsachterstanden beleid, wat gezien de populatie op school ook niet nodig is. Er is wel extra aandacht (bijvoorbeeld met RT) in de kleutergroepen voor kinderen met een achterblijvende taal-spraak ontwikkeling.

De school gebruikt voor ouders van kinderen van 2 ½ tot 4 jaar en hun kinderen het programma Opstapje. Dit programma voorziet in een tiental bijeenkomsten per jaar waar aan de hand van vijf vuistregels ouders worden gestimuleerd om o.a. met de taalontwikkeling van hun jonge kind thuis aan de slag te gaan.

6. Financiële beleid

Het financieel beleid is geen doel op zichzelf, maar is ondersteunend aan het overige beleid. Het financieel beleid is vormgegeven binnen de in het financieel beleidsplan vastgestelde kaders. De normen die daarin zijn afgesproken zijn weergegeven in Tabel 3. Elk jaar wordt voor 31 december de meerjarenbegroting voor het volgende jaar vastgesteld door het bestuur en goedgekeurd door de toezichhouders. Deze begroting is leidend voor de schoolorganisatie. Binnen de directie wordt de financiële voortgang maandelijks besproken, het bestuur rapporteert tweejaarlijks de voortgang aan de toezichhouders. Een onderdeel van de buraps is de financiële ontwikkeling, zodat de planning- en controlcyclus van het onderwijs en van de financiën geïntegreerd zijn.

In dit hoofdstuk zijn ook de gegevens opgenomen die verplicht zijn in het kader van de Handreiking continuïteitsparagraaf (par. 6.4).

6.1. Financiële analyse

Balans

In tabel 1 treft u de balans aan per 31 december 2019. De balans is een momentopname van de vermogensstructuur van een organisatie. De balans is weergegeven tegenover de balans per eind 2018. Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

	31-12-19	31-12-18
Immateriële vaste activa	€ 0	€ 0
Materiële vaste activa	€ 311.089	€ 326.439
Financiële vaste activa	€ 20.000	€ 20.000
<u>Totaal vaste activa</u>	€ 331.089	€ 346.439
<u>Viottende activa</u>	€ 760.329	€ 832.524
Totaal activa	€ 1.091.617	€ 1.178.963
Algemene reserve	€ 501.219	€ 623.986
Bestemmingsreserve publiek	€ 238.065	€ 180.408
Bestemmingsreserve privaat	€ 77.993	€ 77.579
<u>Voorzieningen</u>	€ 157.805	€ 186.370
<u>Langlopende schulden</u>	€ 0	€ 0
<u>Kortlopende schulden</u>	€ 116.336	€ 110.620
Totaal passiva	€ 1.091.417	€ 1.178.963

Activa

Het totaal van de materiële vaste activa is gedaald, er is meer afgeschreven dan geïnvesteerd. De investeringen die gedaan zijn, zijn investeringen in leermiddelen. De investeringen zijn gedaan met eigen geld. De school heeft geen financieringsbehoefte. De liquide middelen zijn afgenomen, de vorderingen zijn toegenomen.

Passiva

Het eigen vermogen is afgenomen, voornamelijk door het negatieve exploitatieresultaat en afname van de voorziening onderhoud.

De voorzieningen zijn gedaald, voornamelijk door de herinrichting van het schoolplein. In paragraaf 5 wordt verder ingegaan op de komende uitgaven binnen het meerjarenonderhoudsplan.

Tabel 3 - Exploitatie over 2019 in vergelijking met de begroting 2019 en de realisatie in 2018 in euro's

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Baten			
Rijksbijdragen OCenW	€ 1.269.498	1.208.200	1.202.719
Overige overheidsbijdragen	€ 0	€ 0	€ 5.000
Overige baten	€ 51.285	35.200	38.693
Totaal baten	€ 1.320.583	1.243.400	1.246.412
Lasten			
Personele lasten	€ 1.146.825	€ 1.121.800	€ 1.132.722
Afschrijvingen	€ 36.099	€ 38.000	€ 43.498
Huisvestingslasten	€ 89.723	€ 68.000	€ 119.366
Overige instellingslasten	€ 112.632	€ 100.100	€ 102.087
Totaal lasten	€ 1.385.279	€ 1.327.900	€ 1.397.674
Saldo baten en lasten	€ -64.696	€ -84.500	€ -151.261
Saldo financiële baten en lasten	€ -64.696	€ -84.500	€ -151.261
Totaal resultaat	€ -64.696	€ -84.500	€ -151.261

Exploitatie

De begroting van 2019 liet een resultaat zien van afgerond € - 84.500. Uiteindelijk resulteert een resultaat van afgerond € - 64.700: een verschil van afgerond € 19.800. Het resultaat over het boekjaar 2018 bedroeg afgerond € - 151.300.

In tabel 3 treft u de exploitatierekening aan over 2019 in vergelijking met het exploitatieresultaat van 2018.

Het resultaat van 2019 is ten opzichte van 2018 gestegen met € 86.600. De belangrijkste verschillen tussen de twee jaren zijn de volgende.

- In 2018 moest een extra dotatie aan de voorziening onderhoud worden toegevoegd, dit was in 2019 beperkter aan de orde.
- In 2019 was een minder groot negatief resultaat begroot dan in 2018 gerealiseerd.
- Eind 2019 werden financiële middelen ontvangen die bedoeld waren voor uitkering van incidentele loonkosten in 2020.

Het gerealiseerde resultaat 2019 wijkt € 19.800 positief af van het begrote resultaat. De belangrijkste oorzaken van deze afwijking zijn de volgende.

- Verreweg de belangrijkste reden is het ontvangen van financiële middelen die bedoeld waren voor incidentele loonkosten in 2020. Hiervoor is de incidentele bestemmingsreserve loonkosten 2020 gevormd (€ 47.600).
- In 2019 waren de kosten voor nascholing fors hoger dan begroot, o.a. vanwege een nieuw, niet begroot, traject, de begeleiding van startende leerkrachten en het bekostigen van de opleiding van enkele personeelsleden wat niet begroot was.
- De kosten voor de dotatie voorziening onderhoud waren hoger dan begroot. Inkomsten voor herinrichting van het schoolplein zijn toegevoegd aan de dotatie en vervolgens afgeboekt bij het betalen van de factuur.
- Vanwege het uitstellen van enkele investeringen werd in 2019 minder afgeschreven dan begroot.
- De kosten voor het onderwijsleerpakket vielen in 2019 hoger uit dan begroot.

De bestemming van het resultaat wordt weergegeven in de jaarrekening. Het resultaat van de private exploitatie wordt toegevoegd aan de private reserve, het resultaat van de publieke exploitatie wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Tabel 4 Liquiditeit, solvabiliteit, weerstandsvermogen en kapitalisatiefactor in 2018 en 2019

	Norm	2019 realisatie	2019 begroting	2018 realisatie
Liquiditeit	> 1	6,5	8,6	7,5
Solvabiliteit	0,3 < Solv. < 0,8	0,75	0,78	0,75
Weerstandsvermogen	35 %	39,9%	45%	46,2%
Personeelsreserve	42,9 %	42,9%	38%	42,9%
Kapitalisatiefactor	0,60	0,74	0,79	0,84

Kentallen

In tabel 4 is per financiële parameter weergegeven wat de gerealiseerde waarde is in 2018 en 2019. Dit is afgezet tegen de normen die weergegeven zijn in het financieel beleidsplan van de school dat in 2018 is vastgesteld. Voor de kapitalisatiefactor is nog van belang dat de Inspectie een signaleringsnorm hanteert van 0,90.

De kentallen voldoen ruimschoots aan de gestelde doelen. Het uitvoerend bestuur heeft besloten om vanaf 2020 ervoor te zorgen het exploitatieresultaat gemiddeld rond de 0-lijn te gaan houden.

Waarbij:

- *Liquiditeit:*
Vlottende activa / kortlopende schulden
- *Solvabiliteit:*
Eigen Vermogen (exclusief voorzieningen) / balanstotaal
- *Weerstandsvermogen:*
(Eigen Vermogen -/- Materiële Vaste Activa) / totale rijksbijdragen
- *Kapitalisatiefactor:*
(Balanstotaal minus MVA gebouwen) -/- totale baten

6.2. Realisatie doelen

De financiële middelen zijn gebruikt om onderwijs te geven aan de kinderen. De grootste kosten lagen op het personele vlak (77%¹), de andere kosten waren materiële kosten.

Voor de toekomst worden nu geen andere risico's voorzien dan opgenomen in het weerstandsvermogen en in de risicotabel van de begroting 2020.

In het financieel beleidsplan zijn doelen opgenomen over de vermogenspositie, het optimale onderwijsproces en de administratieve organisatie. Er is beschreven dat deze doelen in de bestuursrapportage over het vierde kwartaal zullen worden geëvalueerd. Omdat de bestuursrapportage over het vierde kwartaal overgeheveld is naar het bestuursverslag, worden de doelen voor het optimale onderwijsproces en de administratieve organisatie hieronder kort verantwoord. In de vorige paragraaf zijn de doelen betreffende de vermogenspositie uit het financieel beleidsplan al weergegeven en becommentarieerd. Het doel met betrekking tot de doelmatigheid van personele en materiële inzet op de scholen wordt door de realisatie van de overige doelen in de begrotings- en verantwoordingscyclus gerealiseerd. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de inzet van middelen doelmatig was. In tabel 6 worden de overige doelen weergegeven en voorzien van een bestuurlijke weging.

¹ Dit percentage is lager als voorgaande jaren. Als we de baten corrigeren met aftrek van de verkregen middelen, bedoeld voor de uitkering van de incidentele loonkosten 2020, komen we uit op het gebruikelijke percentage van tussen de 80 en 82%

Tabel 4 Rapportage van overige doelen uit het financieel beleidsplan over 2018 en 2019

Doel	Rapportage vorig jaar	Huidige rapportage
Het financieel beleid dient voorwaarden te scheppen voor een optimaal onderwijsproces		
De overhead is kleiner of gelijk aan 23 %	De overhead is ultimo 2018 18,8 %. De uren zijn gelijk gebleven, maar in het nieuwe schooljaar is de totale WTF onderwijs groter geworden door een extra groep. De administratieve uren en de conciërge-uren worden bewust, voor meer dan dit doel beoogt, ingezet om het onderwijs beter te kunnen faciliteren. Gezien het feit dat de school genoeg middelen heeft, vindt de directie dit een verantwoorde keuze.	De overhead is ultimo 2019 21,9 %. Het aantal uren is vrijwel gelijk gebleven, maar door krimp met één lesgroep stijgt naar verhouding de overhead. De administratieve uren en de conciërge-uren worden bewust, voor meer dan dit doel beoogt, ingezet om het onderwijs beter te kunnen faciliteren.
Het toekennen van een herkenbare plaats aan de financieel administratieve organisatie in de organisatieontwikkeling		
De periodecijfers zijn na maximaal 15 werkdagen beschikbaar;	De oplevering van cijfers door de VGS is ook in 2018 weer uitstekend verlopen.	De oplevering van cijfers door de VGS is in 2019 opnieuw goed verlopen.
Het aantal correcties in het grootboek per jaar is kleiner dan 15.	Het aantal correcties over het hele boekjaar 2018 was 9. Een toename t.o.v. voorgaande jaren, maar wel royaal binnen de norm van 15 per jaar.	Het aantal correcties over het hele boekjaar 2019 was 2. Een afname t.o.v. voorgaande jaren.
De (meerjaren)begroting inclusief het Meerjarenonderhoudsplan, het (meerjaren)investeringsplan, de leerling prognose voor de komende 5 jaar en de liquiditeitsbegroting wordt voor 31 december van het jaar voorafgaand aan het boekjaar vastgesteld.	Genoemde documenten, die betrekking hebben op 2019 zijn op 11 december 2018 vastgesteld.	Genoemde documenten, die betrekking hebben op 2019 zijn op 17 december 2019 vastgesteld.
De jaarrekening wordt uiterlijk op 29 juni van het jaar volgend op het boekjaar vastgesteld. Deze jaarrekening moet een goedkeurende verklaring over de getrouwheid en rechtmatigheid van de accountant bevatten.	De jaarrekening 2017 is op 21 juni 2018 vastgesteld en bevatte een goedgekeurde verklaring van de accountant.	De jaarrekening 2018 is op 25 juni 2019 vastgesteld en bevatte een goedgekeurde verklaring van de accountant.

6.3. Prestatiebox en werkdrukgeden

De middelen die vanuit de prestatiebox zijn binnengekomen, zijn besteed aan personele lasten. Door meer personeel te kunnen aannemen, is er meer tijd om te werken aan de onderwijskundige doelen, die mede ingebed zijn in het bestuursakkoord van 2015.

De werkdrukgeden (€ 51.059) zijn na overleg met het team en na positief advies van de Adviesraad in het schooljaar 2019/2020 volledig besteed aan personele lasten.

6.4. Treasurymanagement

De algemeen directeur is als uitvoerend bestuurder verantwoordelijk voor het vermogen van de school, inclusief de private gelden en het op orde houden van de liquiditeiten, zodat de school aan haar korte termijn verplichtingen kan blijven voldoen.

De private en publieke middelen worden niet fysiek, maar wel administratief gescheiden door middel van een kostenplaats. Controle op de treasury voorschriften gebeurt intern door het administratiekantoor en extern door de accountant. De school heeft geen beleggingen, maar wel een lening uitstaan. Deze is vanuit de private middelen uitgeleend aan de vervoersstichting Eben-Haëzer die het leerlingenvervoer vanuit de Bommelerwaard naar de school organiseert. Deze situatie is gelijk aan vorig jaar.

Het merendeel van de liquide middelen is, net als vorig jaar, gedurende het verslagjaar weg gezet op spaarrekeningen van de Rabobank, ING Bank en ABN AMRO bank. Periodiek wordt het saldo op de lopende rekening gecheckt om te kijken of aan de betalingsverplichtingen kan worden voldaan.

6.5. Continuïteitsparagraaf

In hoofdstuk 5 van dit bestuursverslag hebt u al een inzicht gekregen over de toekomstige beleidsvoornemens van de schoolorganisatie. Het effect van deze beleidsvoornemens op de personele bezetting is weergegeven in **Tabel X**.

Tabel X *Ontwikkeling personeelsbestand en leerlingaantal over de jaren 2019-2022 op 1 oktober van elk jaar*

Kengetal	2019	2020	2021	2022
Leerlingaantallen	238	239	223	227
FTE directie	1,0	1,0	1,0	1,0
FTE OP	11,5	11,6	10,3	9,9
FTE OOP (incl. schoonm.)	4,3	4,3	4,3	4,3

Het leerlingaantal daalt de komende jaren waarschijnlijk licht. Dit betekent dat er in de meerjarenbegroting rekening gehouden is met krimp met een lesgroep. We verwachten dit door natuurlijk verloop te kunnen realiseren.

In de begroting 2020 is geconcludeerd dat de school voldoende reserves heeft en een solide positie heeft. Voor de volledigheid is hieronder in **Tabel Y en Tabel Z** de balans en de meerjarenbegroting 2020 voor de komende 3 jaren overgenomen uit de vastgestelde Begroting 2020. Er is geen sprake van majeure investeringen de komende jaren (15 % van de baten).

Tabel Y. *Meerjarenbalans 2020 zoals vastgesteld door het bestuur*

	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
Immateriële vaste activa	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Materiële vaste activa	€ 311.089	€ 365.262	€ 384.359	€ 342.259
Financiële vaste activa	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
<u>Totaal vaste activa</u>	€ 331.089	€ 385.262	€ 404.359	€ 362.259
Vlottende activa	€ 760.329	€ 631.056	€ 575.918	€ 654.877
Totaal activa	€ 1.091.417	€ 1.016.318	€ 980.277	€ 1.017.136
Algemene reserve	€ 501.219	€ 516.627	€ 527.587	€ 541.680
Bestemmingsreserve publiek	€ 238.065	€ 180.408	€ 180.408	€ 180.408
Bestemmingsreserve privaat	€ 77.993	€ 78.879	€ 79.179	€ 79.479
<u>Voorzieningen</u>	€ 157.805	€ 129.784	€ 82.483	€ 104.949
<u>Langlopende schulden</u>	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
<u>Kortlopende schulden</u>	€ 116.336	€ 110.620	€ 110.620	€ 110.620
Totaal passiva	€ 1.091.417	€ 1.016.318	€ 980.277	€ 1.017.136

Tabel Z. *Meerjarenbegroting 2020 zoals vastgesteld door het bestuur*

	2019	2020	2021	2022
Baten				
Rijksbijdragen OCW	€ 1.269.498	€ 1.183.600	€ 1.203.000	€ 1.172.900
Subsidies	€ 0	€ 100.600	€ 99.100	€ 93.500
Overige baten	€ 51.085	€ 27.700	€ 27.700	€ 27.700
Totaal baten	€ 1.320.583	€ 1.311.900	€ 1.329.800	€ 1.294.100
Lasten				
Personele lasten	€ 1.146.826	€ 1.138.700	€ 1.122.800	€ 1.082.200
Afschrijvingen	€ 36.099	€ 40.500	€ 48.200	€ 50.100
Huisvestingslasten	€ 89.723	€ 60.100	€ 56.300	€ 56.300
Overige instellingslasten	€ 50.992	€ 37.100	€ 37.200	€ 37.200
Leermiddelen	€ 57.049	€ 54.000	€ 54.000	€ 54.000
Totaal lasten	€ 1.385.279	€ 1.330.400	€ 1.318.500	€ 1.279.800
Saldo fin. baten en lasten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Exploitatiesaldo	€ -65.110	€ -18.500	€ 11.300	€ 14.300
Bestuurssaldo	€ 414	€ 300	€ 300	€ 300
Geconsolideerd Expl. saldo	€ -64.696	€ -18.200	€ 11.600	€ 14.600

De balans in tabel Y laat zien dat de school gezond is en voldoende eigen vermogen en liquiditeit heeft om onverwachte gebeurtenissen op te vangen de komende jaren.

De exploitatie van 2020 (tabel Z) komt minder negatief als in 2019 uit. Dit is het gevolg van het beleid om enkele jaren extra te investeren in onderwijs. De komende jaren wordt een klein positief resultaat voorzien. De reserves bestaan uit drie delen: de algemene reserve, de publieke (personele) reserve om personele risico's op te vangen en de private reserve. De meerjarenbegroting is beleidsrijk opgesteld.

Aan de rijksbijdragen is te zien dat het leerlingenaantal van de school de komende jaren iets krimpt. Of deze krimp daadwerkelijk doorzet, is nog niet te voorspellen. In ieder geval zal deze, gezien het verloop van het leerlingenaantal de achterliggende jaren niet hard dalen. In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met krimp in het personeelsbestand ten gevolge van de verwachte daling van het leerlingenaantal.

De regels voor doordecentralisatie buitenonderhoud (sinds 2015) zorgen ervoor dat de komende jaren nog wat extra gedoteerd moet worden aan de voorziening onderhoud. Deze extra dotatie heeft niet meer zo veel invloed op de exploitatie als voorheen.

De komende jaren staan er behoorlijke uitgaven gepland qua onderhoud. In 2020 en 2021 wordt de binnenzijde van de school opgeknapt en in 2021 vervanging van een deel van de dakbedekking van het platte dak. Eveneens in 2020 wordt de school aan de buitenzijde geschilderd. Dit zijn onttrekkingen aan de voorziening onderhoud.

Aan investeringen worden de komende jaren de volgende zaken voorzien: In 2020 de vervanging van het complete meubilair van de kleutergroepen en de aanschaf van 2 digiborden (na goede principiële doordenking). In 2021 stond o.a. de vervanging van de rekenmethode gepland (inmiddels is besloten deze met één jaar uit te stellen) en de aanschaf van nog eens 6 digiborden. In 2022 en 2024 staan respectievelijk de vervanging van de methode aardrijkskunde en Engels gepland. Naast genoemde investeringen worden de

komende jaren jaarlijks enkele kleine investeringen gedaan m.b.t. huisvesting en leermiddelen. In 2021 en 2023 wordt voorzien in de aanschaf van ICT hardware.

De kentallen van de school zijn goed op orde de komende jaren. De personele reserve is op orde en de private reserve is stabiel te noemen.

Voor het financiële deel is een deel opgenomen uit de toekomstparagraaf van de begroting 2020: *De financiële toekomst van de school is op dit moment solide. De school loopt voor zover we nu kunnen nagaan geen onverantwoorde risico's. Er zijn voldoende reserves. Het weerstandsvermogen is voldoende. De meerjarenbegroting baart geen zorgen. Tegelijkertijd hangt de realisatie van de (meerjaren)begroting nauw samen met stabiliteit en continuïteit t.a.v. het personeelsbestand. Het invullen van vacatures is momenteel een grote zorg en bedreigt niet alleen de continuïteit van de lesgroepen, maar ook de onderwijsresultaten. Tegelijkertijd kan dit een behoorlijk negatief effect op de (meerjaren)begroting hebben. Het uitvoerend bestuur probeert zo goed mogelijk in te spelen op ontwikkelingen en waar nodig passende maatregelen te nemen.*

Intern risicobeheersings- en controlesysteem

Het uitvoerend bestuur heeft in 2017 een financieel beleidsplan vastgesteld. Daarin zijn regels opgenomen rondom de organisatie van de financiën en protocollen ter bewaking van de rechtmatigheid en doelmatigheid van de financiën.

De school heeft een risicobeheersingssysteem ingericht dat bestaat uit twee delen. Ten eerste wordt tweejaarlijks via de tool voor risicomanagement van de PO-Raad bekeken wat de risico's in den brede zijn voor de scholen van de coöperatie. Dit bevat de evaluatie en bijstelling van de kans, ernst en beheersmaatregelen. De praktische risico's worden beheerst door beheersmaatregelen, de financiële risico's worden afgedekt via het weerstandsvermogen. Ten tweede wordt jaarlijks bij de begroting door het uitvoerend bestuur per beleidsdomein nagedacht over de schoolspecifieke risico's voor dat begrotingsjaar. Deze risico's worden in de begroting opgenomen en worden uiteindelijk verantwoord in het bestuursverslag. De belangrijkste risico's zijn personele risico's (uitval, ouderschapsverlof, personeelstekort) en leerling risico's (daling leerlingenbestand, verwijzing SBO). De uitgaven worden beheerst via maandelijks bespreking van de staat van baten en lasten. De wettelijke risico's worden beheerst door de algemeen directeur, die tot taak heeft de wettelijke veranderingen en veranderingen in de cao te signaleren en te beoordelen op relevantie voor de school. De schooldirecteur heeft vervolgens de taak relevante wettelijke veranderingen te implementeren. De belangrijkste wettelijke veranderingen die in 2018 speelden waren de toepassing van de *Algemene Verordening Gegevensbescherming*, de invoering van het *Werkverdelingsplan* en de nieuwe regeling voor het *Achterstandenbeleid*, gekoppeld aan de nieuwe schoolweging. Deze schoolweging wordt in 2020 gekoppeld aan de weging van de leerresultaten.

Daarnaast is begin 2020 wereldwijd een Corona crisis ontstaan, die ook ons land heeft getroffen. Dat treft ook ons onderwijs. De gevolgen van de Corona crisis voor onze school zijn in dit stadium moeilijk in te schatten. Voor zover wij dit nu kunnen overzien lijken de financiële gevolgen voor onze school vooralsnog beperkt en lijken op dit moment geen impact te hebben op de continuïteit van de organisatie.

Met het administratiekantoor is een SLA afgesloten die ervoor zorgt dat de administratieve procedures rondom betalingen en verwerking van de overige financiële gegevens zijn gewaarborgd. De betalingen vinden plaats via een digitale applicatie waarin ook voor de benodigde autorisaties wordt gezorgd.

In het financieel beleidsplan is een inschatting gemaakt van het minimale weerstandsvermogen op grond van risico's. Dit zijn de financiële basisrisico's van de school. Indien deze risico's optreden, kan het weerstandsvermogen aangewend worden om deze risico's af te dekken. De opbouw van het weerstandsvermogen is weergegeven in een bijlage bij het Financieel beleidsplan.

In de toelichting op de begroting wordt in een risicoparagraaf weergegeven welke specifieke risico's de school in het begrotingsjaar loopt. Hieronder worden deze risico's voor 2019 geëvalueerd qua optreden en beheersing.

Risico	Beheersmaatregel	Evaluatie
Er zijn geen subsidies opgenomen die niet door middel van een beschikking van het CFI zijn toegezegd. Toekomstig aan te vragen en te verkrijgen subsidies zijn daarom een positief risico.	N.v.t.	Er zijn geen extra subsidies ontvangen
De prognose van het leerlingaantal is gebaseerd op de doopcijfers van de aangesloten gemeenten. Dit geeft voor de komende 4 jaren een vrij duidelijk beeld, maar daarna niet. Risico is dat er gezinnen vertrekken of bijkomen.	De directie houdt in een werkbegroting binnen het lopende boekjaar de veranderde prognose van het leerlingaantal bij. Daardoor wordt het financiële effect direct gemonitord. Bij sterk afwijkende aantallen wordt door het uitvoerend bestuur maatregelen genomen.	Er hebben zich geen significante wijzigingen voorgedaan t.a.v. het verloop van het leerlingenaantal t.o.v. de prognoses. We zagen we opnieuw enkele leerlingen extra komen die van een andere basisschool overstapten.
Het kan zijn dat er komend jaar een leerling verwezen moet worden. We doen dit liever niet, maar het kan in het belang van de leerling zijn om dit toch te doen. Dit geeft negatieve consequenties omdat het leerlingaantal daalt en ook omdat verwijzing voor een bepaalde datum extra geld kost.	De directie houdt de gesprekken in het ondersteuningsteam goed in de gaten. Vanwege Passend Onderwijs willen we niet te snel verwijzen, maar we houden ook het welbevinden van de leerling in de gaten.	Er moest een leerling verwezen worden. Dit had geen gevolg voor de het leerlingenaantal, maar koste wel extra geld. Gezien de situatie was het niet mogelijk de verwijzing uit te stellen.
Vrouwelijk personeel dat met zwangerschapsverlof is geweest, kan besluiten tot het opnemen van ouderschapsverlof. Dit wordt deels door de werknemer en deels door de werkgever betaald.	Het opnemen van ouderschapsverlof is opgenomen in het risico van het weerstandsvermogen. Ouderschapsverlof kan dus, indien nodig, bekostigd worden uit de reserves.	Er is in 2019 geen ouderschapsverlof opgenomen.
De werkdruk wordt door personeelsleden als (vrij) hoog ervaren. Voor schooljaar 2018-2019 is gekozen voor extra inzet van personeel. Dit zal per 2019-2020 duidelijk minder mogelijk zijn. Dit brengt het risico van uitval met zich mee.	De directie gaat met het team in gesprek over het verlagen van de werkdruk, maar daarbij tevens de bespreking hoe kwaliteit gewaarborgd kan worden als minder werkzaamheden verricht worden. Er zullen in ieder geval werkdruk verlagende maatregelen genomen worden.	In 2019 is gestart met een traject om eigenaarschap en verantwoordelijkheid te vergroten om de werkdruk tegen te gaan. Dit lijkt momenteel een positief effect te hebben. Tevens werd en wordt nagedacht (en actie ondernomen) om verdere maatregelen tot verlaging van de werkdruk te nemen.

In het verslag van de toezichthouders (hoofdstuk 3) is door de toezichthouder ingegaan op de ondersteuning en advisering die zij geeft over beleidsvraagstukken.

JAARREKENING 2019

BALANS PER 31 DECEMBER 2019

(na verwerking resultaatbestemming)

	<i>2019</i>	<i>2018</i>
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	311.089	326.439
Financiële vaste activa	20.000	20.000
	<u>331.089</u>	<u>346.439</u>
Vlottende activa		
Vorderingen	68.667	62.584
Liquide middelen	691.662	769.940
	<u>760.329</u>	<u>832.524</u>
Totaal	<u><u>1.091.417</u></u>	<u><u>1.178.963</u></u>
PASSIVA		
Eigen vermogen	817.277	881.972
Voorzieningen	157.805	186.370
Kortlopende schulden	116.336	110.620
Totaal	<u><u>1.091.417</u></u>	<u><u>1.178.963</u></u>

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er hebben zich na balansdatum geen gebeurtenissen voorgedaan die melding hiervan noodzakelijk maken.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019

	2019	Begroting 2019	2018
Baten			
Rijksbijdragen	1.269.498	1.208.200	1.202.719
Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	-	-	5.000
Overige baten	51.085	35.200	38.693
Totaal baten	1.320.583	1.243.400	1.246.412
Lasten			
Personeelslasten	1.146.826	1.121.800	1.132.722
Afschrijvingen	36.099	38.000	43.498
Huisvestingslasten	89.723	68.000	119.366
Overige lasten	112.632	100.100	102.087
Totaal lasten	1.385.279	1.327.900	1.397.674
Saldo baten en lasten	64.696-	84.500-	151.261-
RESULTAAT BOEKJAAR	64.696-	84.500-	151.261-

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Vooruitlopend op het besluit van de algemene ledenvergadering stelt het bestuur voor om het resultaat over 2019 ad € -64696 als volgt te verdelen:

Algemene reserve	122.766-
Bestemmingsreserves publiek	57.657
Bestemmingsreserves privaat	414
Totaal	64.696-

Dit voorstel is reeds verwerkt in de jaarrekening.

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2019

	2019	2018
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	64.696-	151.261-
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:		
- Aanpassingen voor afschrijvingen	36.099	43.498
- Mutaties van voorzieningen	28.566-	99.668
	7.533	143.166
Veranderingen in werkkapitaal:		
- Mutaties vorderingen	6.083-	400
- Mutaties kortlopende schulden	5.716	21.461
	367-	21.861
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	57.530-	13.766
<i>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</i>	<i>57.530-</i>	<i>13.766</i>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(des) Investerings in materiële vaste activa	20.749-	26.265-
<i>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	<i>20.749-</i>	<i>26.265-</i>
Mutatie van liquide middelen	78.279-	12.499-

GRONDSLAGEN

Algemeen

De datum van opmaak van deze jaarrekening is: 19 juni 2020

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. Op grond daarvan zijn de inrichtingseisen van boek 2, titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in euro's.

Belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

De activiteiten van de instelling bestaan voornamelijk uit dienstverlening op het gebied van onderwijs.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Waardering van activa en passiva

De activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van de reeds verstreken afschrijvingstermijnen. Gebouwen en terreinen worden slechts opgenomen voor zover deze economisch eigendom zijn van het bevoegd gezag.

Aanschaffingen worden slechts gewaardeerd indien zij een waarde hebben van € 500 of meer per stuk, dan wel per groep indien deze bij elkaar horen en ineens worden aangeschaft, b.v. lesmethoden.

Investeringsbijdragen van derden worden in mindering gebracht op het investeringsbedrag.

Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode.

Per categorie is naar aanleiding van de gebruiksduur de afschrijvingstermijn vastgesteld.

Voor de verschillende categorieën, worden de volgende afschrijvingstermijnen toegepast:

	Jaren		Jaren
Gebouwen en terreinen		Audiovisuele hulpmiddelen	10
Permanente gebouwen	40	Inrichting speellokaal	20
Noodlokalen	15	Vloerbedekking	20
Houten berging	15	Overige inrichting	20
Dienstwoning	40	ICT	5
Terreinen	0	Bekabeling	20
Inventaris en apparatuur		Onderwijsleerpakket	
Leerlingensets	20	Leermethoden	8
Docentenset	20	Software bij methoden	8
Bureaustoelen	20	Overige materiële vaste activa	
Schoolborden (krijt/white)	24	Vervoermiddelen	8
Kasten	20	Buitenspeeltoestellen en Rubber tegels	15
Overig	20	Betegeling schoolplein	15
Keukenapparatuur	10	Overige materiële vaste activa	15
Digitale schoolborden	10	Zonnepanelen	15

Financiële vaste activa

Leningen

De verstrekte leningen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde vermeerderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Baten en lasten worden in de de staat van baten en lasten verwerkt zodra de vorderingen aan een derde worden overgedragen of een bijzondere waardevermindering ondergaan, alsmede via het amortisatieproces.

Flottende activa

Flottende vorderingen

De verstrekte leningen en overige vorderingen die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille, worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus benodigde voorziening voor oninbaarheid.

Ministerie van OCW

Onder deze post is het verschil opgenomen tussen het deel van de toegekende rijksbijdragen over het schooljaar 2019-2020 dat betrekking heeft op 2019 en de in 2019 ontvangen bedragen.

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve bevat de exploitatie-overschotten. Deze reserve heeft geen specifieke bestemming.

Bestemmingsreserves publiek

Hieronder worden de reserves opgenomen die gevormd zijn uit exploitatie-overschotten van publieke geldstromen, waaraan het bestuur een bestemming heeft toegekend.

Bestemmingsreserves privaat

Hieronder worden de reserves opgenomen die gevormd zijn uit exploitatie-overschotten van private geldstromen.

Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud

Voor toekomstige uitgaven inzake groot onderhoud die voor rekening van de vereniging komen, wordt een voorziening groot onderhoud gevormd ter egalisatie van de meerjarige onderhoudskosten. Op basis van een meerjarenonderhoudsplan wordt jaarlijks een bedrag aan deze voorziening gedoteerd. Uitgaven ten behoeve van groot onderhoud worden direct ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening jubileumuitkeringen

In de jaarrekening is een voorziening gevormd voor jubileumgratificaties. Deze voorziening is bestemd om toekomstige uitkeringen i.v.m. jubilea van 25 en 40 dienstjaren te kunnen bekostigen. Werknemers hebben op grond van de CAO RPO hier recht op. De uitkering bedraagt bij 25 dienstjaren een half maandsalaris en bij 40 dienstjaren een heel maandsalaris. In beide gevallen wordt dit vermeerderd met 8% vakantietoeslag. De voorziening is gebaseerd op algemene ervaringscijfers en schattingen.

Op grond van algemene ervaringscijfers is hiervoor een bedrag opgenomen van € 750 per FTE.

Kortlopende schulden

Flottende schulden

De overige kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode.

Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met (in geval van een financiële verplichting die niet tegen reële waarde, met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, is opgenomen) de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten.

Overlopende passiva

De overlopende post te betalen vakantiegeld over de maanden juni t/m december is opgenomen voor de opgebouwde vakantierechten van personeel dat per balansdatum in dienst is, vermeerderd met een opslag

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben. Lasten en verplichtingen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar en die vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden, worden opgenomen in de jaarrekening.

Personele lasten

De personele lasten zijn onderverdeeld in de categorieën: lonen en salarissen, sociale lasten, pensioenen en overige personele lasten. Onder de categorie lonen en salarissen zijn ook de onkostenvergoedingen (zoals verhuiskosten, reiskosten, telefoonkosten etc.) opgenomen.

De kosten van opname van ouderschapsverlof komen ten laste van de staat van baten en lasten.

De kosten van opname van BAPO komen ten laste van de staat van baten en lasten.

Pensioenen

De pensioenverplichtingen zijn ondergebracht bij bedrijfspensioenfonds ABP. De dekkingsgraad per balansdatum is 97,8%. Er bestaat geen individuele verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies bij een tekort van ABP. De pensioenpremies die betrekking hebben op het boekjaar zijn als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Financiële kengetallen

De solvabiliteit geeft de mate aan waarin de instelling in staat is op langere termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitspositie geeft de toestand op 31 december weer. Er is dus sprake van een momentopname.

Solvabiliteit 1: eigen vermogen / balanstotaal

Solvabiliteit 2: eigen vermogen + voorzieningen / balanstotaal

De liquiditeit geeft de mate aan waarin de instelling in staat is op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De liquiditeitspositie geeft de toestand op 31 december weer. Er is dus sprake van een momentopname.

Liquiditeit (current ratio): vlottende activa / kortlopende schulden

Liquiditeit (quick ratio): vlottende activa - voorraden / kortlopende schulden (indien geen voorraad op de balans is gewaardeerd, is dit kengetal gelijk aan de current ratio)

De rentabiliteit is berekend door het exploitatieresultaat te delen op het totaal baten.

De kapitalisatiefactor is als volgt berekend:

(totaal kapitaal +/- gebouwen en terreinen) / (totale baten + financiële baten)

Het weerstandsvermogen is als volgt berekend:

(eigen vermogen +/- materiële vaste activa) / rijksbijdragen

KENGETALLEN FINANCIËLE POSITIE	2019	2018
Solvabiliteit 1	0,75	0,75
Solvabiliteit 2	0,89	0,91
Liquiditeit (current ratio)	6,54	7,53
Liquiditeit (quick ratio)	6,54	7,53
Rentabiliteit	-4,90%	-12,14%
Kapitalisatiefactor (incl. privaat)	73,65%	84,26%
Weerstandsvermogen (-/- MVA)	39,87%	46,19%

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS

Materiële vaste activa									
	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving	Boekwaarde 1-1-2019	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2019	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving
Gebouwen en terreinen	207.252	78.485	128.767	-	-	9.905	118.862	207.252	88.390
Inventaris en apparatuur	324.501	183.020	141.481	-	-	13.841	127.641	324.501	196.860
Andere vaste bedrijfsmiddelen	204.852	148.661	56.191	20.749	-	12.354	64.586	225.600	161.014
Totaal	736.604	410.165	326.439	20.749	-	36.099	311.089	757.353	446.264

Financiële vaste activa					
	Boekwaarde 1-1-2019	Investeringen en verstrekte leningen	Des-investeringen en aflossingen	Waardeveranderingen	Boekwaarde 31-12-2019
Overige vorderingen	20.000	-	-	-	20.000
Totaal	20.000	-	-	-	20.000

Toelichting financiële vaste activa

De lening is verstrekt aan de Stichting Schoolvervoer Bommelerwaard-Andel en is vanuit private middelen gefinancierd. Als zekerheid zijn alle activa van de stichting gesteld. Het rentepercentage bedraagt 0%. Ten minste tot en met 1 juni 2027 is de lening aflossingsvrij tenzij sprake is van gevallen zoals vermeld in artikel 4 van de overeenkomst.

Vorderingen

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Debiteuren	4.359	782
OCW/EZ	54.866	52.490
Gemeenten en GR's	4.609	-
<i>Overlopende activa</i>		
Vooruitbetaalde kosten	4.904	9.310
Overige overlopende activa	<u>71-</u>	<u>2</u>
Overlopende activa	4.833	9.311
Totaal	<u><u>68.667</u></u>	<u><u>62.584</u></u>

Liquide middelen

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Kasmiddelen	382	471
Tegoeden op bank- en girorekeningen	<u>691.280</u>	<u>769.470</u>
Totaal	<u><u>691.662</u></u>	<u><u>769.940</u></u>

Toelichting liquide middelen

De liquide middelen zijn direct opneembaar.

Eigen vermogen	Stand per 1-1-2019	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019
	<i>Algemene reserve</i> Algemene reserve	623.986	122.766-	-
	623.986			501.219
<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i> Bestemmingsreserve personeel Bestemmingsreserve incidentele loonkosten 2020	180.408 -	10.017 47.640	- -	190.425 47.640
	180.408			238.065
<i>Bestemmingsreserve (privaat)</i> Bestemmingsreserve algemeen	77.579	414	-	77.993
	77.579			77.993
Totaal	881.972	64.696-	-	817.277

Toelichting bestemmingsreserves (publiek)

De bestemmingsreserve incidentele loonkosten 2020 is gevormd voor het bedrag van de totale kosten van de incidentele salarisbetaling in februari 2020, waarvoor in 2019 financiering door het ministerie van OC&W is verstrekt, welke onder de baten 2019 zijn verantwoord.

De bestemmingsreserve personeel is gevormd ten behoeve van het minimaal benodigde weerstandsvermogen uit personele risico's.

Voorzieningen	Stand per 1-1-2019	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2019	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
	Personeelsvoorzieningen *	10.685	3.021	-	-	13.706	-
Voorziening voor groot onderhoud	175.685	73.776	105.362	-	144.098	66.399	77.700
Totaal	186.370	76.797	105.362	-	157.805	66.399	91.406

* Personeelsvoorzieningen	Stand per 1-1-2019	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2019	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
	Jubileumuitkering	10.685	3.021	-	-	13.706	-
	10.685	3.021	-	-	13.706	-	13.706

Kortlopende schulden

	2019	2018
Crediteuren	9.850	8.666
Belastingen en premies sociale verzekeringen	40.380	36.855
Schulden ter zake van pensioenen	13.481	16.537
Kortlopende overige schulden	10.289	8.421
	74.000	70.480
<i>Overlopende passiva</i>		
Vakantiegeld en -dagen	35.972	33.777
Overige overlopende passiva	6.364	6.364
Overlopende passiva	42.336	40.141
Totaal	116.336	110.620

* Verantwoording subsidies OCW/EZ (Model G)

G1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Jaar	Toewijzing Kenmerk	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
					Geheel uitgevoerd en afgerond aankruisen wat van toepassing is	Nog niet geheel afgerond
niet van toepassing						
Totaal			-	-		

G2. Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Jaar	Toewijzing Kenmerk	Bedrag van toewijzing	Stand begin verslagjaar	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Te verrekenen ultimo verslagjaar
Totaal			-	-	-	-	-

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Jaar	Toewijzing Kenmerk	Bedrag van toewijzing	Stand begin verslagjaar	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Stand ultimo verslagjaar	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
Totaal			-	-	-	-	-	-

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<u>2019</u>	<u>Begroting 2019</u>	<u>2018</u>
Rijksbijdragen			
Rijksbijdrage OCW	1.150.882	1.117.400	1.102.187
<i>Overige subsidies OCW</i>			
Niet-geoormerkte OCW-subsidies	68.926	44.500	43.393
	68.926	44.500	43.393
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWW	49.690	46.300	57.140
Totaal	<u><u>1.269.498</u></u>	<u><u>1.208.200</u></u>	<u><u>1.202.719</u></u>

Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden			
<i>Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies</i>			
Overig	-	-	5.000
	-	-	5.000
Totaal	<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>5.000</u></u>

Overige baten			
<i>Overige</i>			
Verenigingsbaten	5.075	7.500	5.748
Overige baten personeel	30.635	27.400	29.261
Overige	15.376	300	3.685
	51.085	35.200	38.693
Totaal	<u><u>51.085</u></u>	<u><u>35.200</u></u>	<u><u>38.693</u></u>

2019

Begroting 2019

2018

Personeelslasten*Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten*

Lonen en salarissen	816.286	814.523	830.164
Sociale lasten	116.777	120.795	116.839
Premies VFGS	-	-	0-
Pensioenlasten	118.439	112.982	110.085
	1.051.502	1.048.300	1.057.088
<i>Overige personele lasten</i>			
Dotaties personele voorzieningen	3.021	-	493
Personeel niet in loondienst	4.328	1.500	4.020
<i>Overige</i>			
(Na)scholingskosten	24.751	15.000	17.689
Kosten schoolontwikkeling/begeleiding	13.437	12.500	14.876
Kosten werving personeel	6.875	2.000	7.961
Kosten bedrijfsgezondheidszorg	955	500	136
Representatiekosten personeel	4.689	4.000	6.391
Kosten federatie	31.947	30.500	32.874
Overige	8.633	7.500	6.014
<i>Totaal overige</i>	<i>91.286</i>	<i>72.000</i>	<i>85.940</i>
	98.635	73.500	90.453
Af: uitkeringen	3.312-	-	14.819-
Totaal	1.146.826	1.121.800	1.132.722

Het aantal personeelsleden over 2019 bedroeg gemiddeld 18 FTE. (2018 18)

Voor toelichting op de WNT zie bijlage WNT.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Gebouwen en terreinen	9.905	9.900	9.905
Inventaris en apparatuur	13.841	15.500	21.103
Andere vaste bedrijfsmiddelen	12.354	12.600	12.490
Totaal	36.099	38.000	43.498

Huisvestingslasten

Onderhoud	1.341	5.000	3.161
Energie en water	7.972	7.000	5.747
Schoonmaakkosten	2.690	3.500	2.468
Belastingen en heffingen	2.212	2.700	2.475
Dotatie voorziening onderhoud	73.776	47.800	104.031
Bewaking/beveiliging	1.190	1.500	1.171
Overige	543	500	314
Totaal	89.723	68.000	119.366

2019

Begroting 2019

2018

Overige lasten*Administratie- en beheerslasten*

Administratie en beheer	19.126	16.500	17.559
Accountantslasten (controle jaarrekening)	2.500	2.500	2.582
Telefoon- en portokosten e.d	946	1.500	1.171
Kantoorartikelen	84	500	981
Verenigingslasten	4.661	7.000	7.805

27.316

28.000

30.098

Inventaris en apparatuur

Onderhoud inventaris/apparatuur	856	500	1.036
---------------------------------	-----	-----	-------

856

500

1.036

Leermiddelen

Onderwijsleerpakket	36.007	32.000	34.371
Computerkosten	14.391	12.500	15.764
Kopieer- en stencilkosten	6.650	5.500	7.262

57.049

50.000

57.397

Overige

Kantinekosten	3.118	2.000	2.450
Schoolkrant	1.357	1.500	1.846
Abonnementen	2.992	2.000	2.316
Medezeggenschapsraad	487	200	-
Overige	19.456	15.900	6.945

27.410

21.600

13.557

Totaal

112.632

100.100

102.087

Specificatie honorarium

Onderzoek jaarrekening	2.500	2.500	2.582
------------------------	-------	-------	-------

Accountantslasten

2.500

2.500

2.582

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partij, meerderheidsdeelneming EUR Bedragen: x 1

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Eigen vermogen 31-12-2019	Resultaat jaar 2019	Omzet	Art. 2:403 BW ja/nee	Deelname-percentage	Consolidatie ja/nee
	niet van toepassing												

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelname-percentage
1.	Berséba	Vereniging	Utrecht	nee	nee	nee		n.v.t.
2.	Coöperatie ZWN	Coöperatief verband	Andel	nee	nee	nee		n.v.t.

Verbonden partij met belang in bevoegd gezag

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelname-percentage
	niet van toepassing							

WNT-verantwoording 2019 - Vereniging tot het verstrekken van Christelijk Onderwijs op Gereformeerde Grondslag

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Vereniging tot het verstrekken van Christelijk Onderwijs op Gereformeerde Grondslag van toepassing zijnde regelgeving:

Deze klassenindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	<u>4</u>

Het bezoldigingsmaximum in 2019 voor Vereniging tot het verstrekken van Christelijk Onderwijs op Gereformeerde Grondslag is berekend conform de WNT klassenindeling. Op grond van de criteria valt deze rechtspersoon in klasse A, daarmee bedraagt het bezoldigingsmaximum € 115000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1 fte

Het individuele WNT-maximum voor de leden van het toezichthoudend orgaan bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Bedragen x € 1	WH Heenck	BW de Leeuw
----------------	------------------	--------------------

Gegevens 2019

Funcatiegegevens	Directeur	Bovenschools directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	0,19
Dienstbetrekking (ja/nee)	ja	nee

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 72.800	€ 15.874
Beloningen betaalbaar op termijn	<u>€ 12.647</u>	<u>€ 2.792</u>
Bezoldiging	€ 85.447	€ 18.667

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 115.000	€ 22.096
---	------------------	-----------------

Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
--	--------	--------

Gegevens 2018

Funcatiegegevens	Directeur	Bovenschools directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband 2018 (fte)	1,0	0,24

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 71.748	€ 19.987
Beloningen betaalbaar op termijn	<u>€ 11.455</u>	<u>€ 3.218</u>

Totaal bezoldiging 2018	€ 83.203	€ 23.205
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum 2018	€ 111.000	€ 27.151

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Gegevens 2019

Naam topfunctionaris	Tussenvoegsel	Voorletters	Functie(s)
Vugt	van	J.D.	Voorzitter
Kerkhoff		M.	Lid
Verwijs		A.	Lid
Hagoort		B.D.	Lid
Ven	van der	H.A.J.	Lid
Geleijnse		M.A.	Lid
Lankhaar		C.	Lid
Mourik	van	G.	Lid
Helden	van	C.	Lid
Nieuwkoop		G.	Lid

in 2019 afgetreden

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

In de statuten van het Cooperatief verband van Chr. scholen op g.g. regio Zuid-West (artikel 8) is opgenomen dat de leden in gelijke delen aansprakelijk zijn voor tekorten die optreden in de exploitatie.

Voor de rechten van ouderschapsverlof is geen voorziening gevormd. De kosten bij eventuele opname zullen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

Met de medewerkers zijn geen geformaliseerde afspraken gemaakt inzake niet opgenomen duurzame inzetbaarheidsuren, zoals bedoeld in artikel 8 van de cao.

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan van Vereniging tot het verstrekken van Christelijk Onderwijs op Gereformeerde Grondslag te Woudrichem

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Vereniging tot het verstrekken van Christelijk Onderwijs op Gereformeerde Grondslag te Woudrichem gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging tot het verstrekken van Christelijk Onderwijs op Gereformeerde Grondslag te Woudrichem op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging tot het verstrekken van Christelijk Onderwijs op Gereformeerde Grondslag te Woudrichem zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De Panoven 29A
4191 GW Geldermalsen
Postbus 241
4190 CE Geldermalsen

T (0345) 58 90 00
F (0345) 58 13 59
geldermalsen@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 30248615

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die

voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Geldermalsen, 19 juni 2020

Van Ree Accountants

Was getekend

drs. K.H. Hille RA

BIJLAGEN

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019 VAN DE DS.G.VOETIUSSCHOOL

	2019	Begroting 2019	2018
Baten			
Rijksbijdragen	1.269.498	1.208.200	1.202.719
Overige overheidsbijdragen en - subsidies	-	-	3.000
Overige baten	46.011	27.700	32.946
Totaal baten	<u>1.315.509</u>	<u>1.235.900</u>	<u>1.238.665</u>
Lasten			
Personeelslasten	1.146.826	1.121.800	1.132.722
Afschrijvingen	36.099	38.000	43.498
Huisvestingslasten	89.723	68.000	119.366
Overige lasten	107.971	93.100	94.282
Totaal lasten	<u>1.380.619</u>	<u>1.320.900</u>	<u>1.389.869</u>
Saldo baten en lasten	65.110-	85.000-	151.204-
Netto resultaat	<u>65.109-</u>	<u>85.000-</u>	<u>151.204-</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019 VAN DE VERENIGING

	<u>2019</u>	<u>Begroting 2019</u>	<u>2018</u>
Baten			
Ledencontributies	1.858		1.813
Collecten kerken/donaties/giften	1.002		756
Opbrengsten acties	-		500
Overige baten	2.215		4.680
Totaal baten	<u>5.075</u>	<u>7.500</u>	<u>7.748</u>
Lasten			
Betaalde giften/bijdragen	500		500
Personele lasten	645		945
Representatiekosten	-		130
Lasten peuterspeelzaal	2.623		6.117
Overige lasten	893		113
Totaal lasten	<u>4.661</u>	<u>7.000</u>	<u>7.805</u>
Saldo baten en lasten	414	500	57-
Netto resultaat	<u>414</u>	<u>500</u>	<u>57-</u>